

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

EXTREME CANOE SLALOM CROSS NOVÁ OLYMPIJSKÁ DISCIPLÍNA

Bakalářská práce

Autor: Tomáš Behún

Studijní program: Rekreologie

Vedoucí práce: Mgr. Rudolf Rozsypal

Olomouc 2022

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Tomáš Behúň

Název práce: Extreme canoe slalom cross nová olympijská disciplína

Vedoucí práce: Mgr. Rudolf Rozsypal

Pracoviště: Katedra rekreologie

Rok obhajoby: 2022

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá základními poznatky o kanoistice, hledá rozdíly mezi závody v kanoistice a závody „extreme canoe slalom cross“. Sleduje historii kanoistiky, dlouhodobý vývoj sportovce, psychické faktory, které ho ovlivňují. Zaměřuje se na technickou přípravu a nezbytný vztah mezi závodníkem a trenérem. Přínosné jsou i rozhovory s kajakáři, reprezentanty, trenéry, jejich zkušenosti.

Klíčová slova: Kanoistika, extreme canoe slalom cross, technická příprava, psychická odolnost, materiál

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification**Author:** Tomáš Behún**Title:** Extreme Canoe Slalom Cross New Olympic Discipline**Supervisor:** Mgr. Rudolf Rozsypal**Department:** Department of Recreation and Leisure Studies**Year:** 2022

Abstract: The Bachelor's thesis deals with basic knowledge about canoeing, looking for differences between races in canoeing and "extreme canoe slalom cross" races. It considers the history of canoeing, the long-term development of the athlete, the psychological factors that affect him. It concentrates on technological preparation and the necessary relationship between the racer and the coach. Interviews with kayakers, national team members, coaches, and their experience are contributive.

Keywords: Canoeing, extreme canoe slalom cross, technical training, psychological resilience

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Rudolfa Rozsypala, uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 20. června 2022

.....
Tomáš Behůň

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Rudolfovi Rozsypalovi za cenné připomínky a odborné rady a trpělivost, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce. Poděkování také patří mé rodině a blízkým za podporu po celou dobu mého studia.

OBSAH

Obsah	7
1 Přehled poznatků	9
1.1 Historie kanoistiky	9
1.2 Vývoj sportovce	12
1.3 Silová výbava sportovce	14
1.4 Co je extreme canoe slalom cross	16
1.4.1 Rozdíl mezi extreme canoe slalom crossem a vodním slalomem	17
1.5 Program OH v Paříži 2024	20
1.6 Technika na K1	21
1.7 Mediální práva pro Extreme canoe slalom cross	22
1.8 Čeští sportovci	23
1.9 Závody v extrémním slalomu	24
2 Cíle	32
2.1 Hlavní cíl	32
2.2 Dílčí cíle	32
3 Metodika	33
4 Výsledky	35
4.1 Přepisy rozhovorů	35
5 Diskuse	53
6 Souhrn	56
7 Summary	57
8 Referenční seznam	58
9 Přílohy	63
9.1 Vodácký slovníček běžně užívaných pojmů	63
9.2 Rozhovor s Joe Clarkem po Světovém poháru v Troji	63
10 Seznam Zkratk	64
11 seznam tabulek	65

Úvod

V bakalářské práci se chci zabývat disciplínou, která bude nově na olympijských hrách 2024 v Paříži. Budu zkoumat vybavení, techniku, vlastnosti a základní odlišnosti od olympijské disciplíny Slalom na divoké vodě. Analyzuji rozhovory s našimi předními českými závodníky i sportovci ze zahraničí, kteří již v daném odvětví závodí. Dle informací z dostupné literatury bylo zjištěno, že nová disciplína je mnohem divácky atraktivnější a také kontaktnější než slalom na divoké vodě. Kajak slalom cross nám přinesl spoustu medailí a cenných předních pozic. Sám jsem zvědavý, jak se tato disciplína prosadí mezi veřejností a hlavně mezi „slalomáři“. Jistě bude zajímavá i pro mládež, která začíná s kanoistikou. Osobně si myslím, že tato disciplína je mi velmi blízká, i když jsem ještě nikdy nevyzkoušel tuto formu závodění na divoké vodě. Extreme canoe slalom cross mě zaujal také proto, že start probíhá hromadně a líbí se mi kontakt „tělo na tělo“, „lod' na lod'“. Mám také zkušenosti se slalomem i se sjezdem na divoké vodě, jak individuálně, tak v týmech. Vodě, a vodnímu slalomu především, vděčím za to, že mě naučily „číst“ vodu, okamžitému rozhodování a disciplíně. Mohu říci, že odjakživa jsem spjat s vodou, je mi zkrátka u vody dobře, stejně jako ptákům a jiným živočichům.

1 PŘEHLED POZNATKŮ

V této kapitole se nejdříve budu věnovat historii odvětví zvané kanoistika. Po stručné historii vodního sportu je nutné uvést o čem je nová disciplína a jak se od „normálního“ vodního slalomu vlastně liší.

1.1 Historie kanoistiky

Lidé, a hlavně některé národy potřebovali pro přežití se nějakým způsobem pohybovat po vodě. Indiánské kmeny ze Severní Ameriky používali kánoe pro dopravu, lov a také bojové účely. Indiáni loď řídili pomocí jednoho pádla a v lodi buď stáli nebo klečeli. Loď byla s rovným kýlem a s mírně zvednutými špicemi. Kánoe byla vyrobena z cedrového dřeva a pomocí kořinek byla připevněna březová kůra. Tento způsob byl používán do padesátých let. Poté přišlo vodovzdorné lepidlo a laminát. Další národ používající loď k obživě byli Eskymáci, kteří využívali na konstrukce kajaků kostru z velrybích kostí a na potažení používali tulení nebo mroží kůži (Machač, 2011).

V Evropě se kajaky objevily až v 19. století a byly využívány pro rekreační účely. V roce 1866 v Anglii vznikl první kanoistický klub Royal canoe club. Zmínky o vodních slavnostech existují už z dob Rudolfa II. Roku 1600 Petr Vok z Rožmberka sjel Vltavu v malém člunu. V druhé polovině 19. století byly v Praze zakládány první veslařské kluby. Josef Rössler Ořovský roku 1893 spoluzaložil Český Yacht Klub. Je považován za první český kanoistický klub. Již v roce 1910 byly na kánoi spluty všechny české řeky. V roce 1913 byl založen Svaz kanoistů království českého. Po vzniku Československa začal velký rozvoj. Na rozvoji vodní turistiky měli velkou zásluhu trampské hnutí a oddíly vodních skautů. Na Severských hrách ve Švédsku v roce 1923 se konaly první větší závody. Zúčastnilo se jich Švédsko, Dánsko, Německo a Rakousko. Dne 20. ledna 1924 v Kodani, došlo ke vzniku mezinárodní kanoistické federace s názvem Internationale Representantenschaft des Kanusportes (IRK). Mistrovství Evropy se uskutečnilo 19. a 20. srpna 1933 v Praze a stalo se důležitým mezníkem jak československé, tak i světové kanoistiky. Poprvé se vodní slalom objevil na olympijských hrách v Mnichově 1972. Rychlostní kanoistika byla zařazena na program olympijských her již v Berlíně v roce 1936. V tomto sportu se jezdí na klidné stojaté vodě nebo mírně tekoucí o minimální hloubce dva metry. Závodí se na kajacích i kánoích a cílem je trať projet v co nejrychlejším čase. Závodí se v kategoriích C1, C2, C4 a K1, K2, K4. Do roku 2010

mohly na kánoích závodit jen muži. Vodní slalom vznikl v Rakousku. První závod se konal v říjnu 1933 ve Švýcarsku. První závod na českém území byl v roce 1937 v Brně. V padesátých letech se začala rychle vyvíjet pravidla. Vodní slalom patří mezi olympijské sporty od roku 1972. Pro tento sport byla vybudována první umělá dráha na světě. Na další olympiádě se ale tento sport objevil až po dvaceti letech v Barceloně. První mistrovství světa ve vodním slalomu na území Československé republiky se konalo roku 1967 pod Lipenskou přehradou. Na další pořádání mistrovství světa čekala česká reprezentace do roku 2006, které se konalo na Trojském kanále v Praze. Sjezd na divoké vodě se v Čechách provozuje zhruba od padesátých let. Sjezd se provozoval v přírodním prostředí a byl spojen se slalomem. Kvůli tomu ve slalomu i sjezdu závodili ti stejní závodníci. Až když byl sport zařazený do programu olympiády, začali se závodníci specializovat. V dnešní době se závodí ve sjezdu a sprintu. Další vodáckou aktivitou je rafting. Tento sport má spojitost s vory v Americe. V druhé světové válce se čluny používaly na záchranu leteckých posádek nebo na vyloďování pěchoty. Kolem padesátých let se začaly používat dokonalejší materiály a lepidla. Vznikly nové modely a nastal prudký rozvoj. Rafting je adrenalinový sport, kde se závodí na gumových nafukovacích člunech ve slalomu, sprintu nebo sjezdu (Machač, 2011).

Česko patří mezi světovou velmoc ve vodním slalomu. To dokazují medaile sportovců z Olympijských her. Lukáš Pollert (Barcelona 1992, C1) a Štěpánka Hilgertová (Atlanta 1996, K1 ženy). Lukáš Pollert (zlato na OH 1992, 2. OH 1996, 2.MS 1997), deblkanoisté Šimek – Rohan (stříbro na OH 1992 a 1996, čtyřnásobní mistři světa), Jiras – Máder (zlato MS 1999, bronz OH 2000), Štěpánka Hilgertová (zlato OH 1996, zlato OH 2000, zlato MS 1999), Jiří Prskavec a další (Přikryl, 2012).

Dále také uvádím historii dalšího oblíbeného vodáckého sportu a tím jsou dračí lodě. První zmínka pochází z Číny před 2200 lety. Lodě mají dračí hlavy a typické zbarvení právě pro Čínu. Moderní historie se píše od roku 1976, kdy se uskutečnil první festival dračích lodí v Hong-Kongu. Během let rostl zájem natolik, že roku 1992 byla založena Mezinárodní federace dračích lodí. Sportu se aktivně věnuje přes 50 milionů sportovců. Během závodu je na lodi 22 členů posádky. Dvacet pádlujících sportovců, na každé straně lodi deset. Na přídí sedí bubník, který bubnuje a tím udává tempo. Na zádi pak stojí kormidelník. Závodí se na vzdálenosti 250, 500 a 1000 metrů. Dalším sportem, který lze uvést je kanoepolo, které vzniklo ve dvacátých letech v německé Essenu. V průběhu let se stále měnila pravidla. Až v 80. letech 20. století se vytvořila jediná celosvětově platná pravidla. Nejčastěji se využívá plocha 30 x 20 metrů. Míč se používá

stejný, jako na vodní polo. Branky jsou zavěšeny dva metry nad vodní hladinou. Každé družstvo má 8 hráčů, ale na ploše jich vždy jen pět. Tento sport je však rozšířený spíše v západní Evropě. V České republice je pouze jeden klub, a to KP Praha (Machač, 2011). Mezinárodní organizace (ICF) vznikla 19.ledna 1924 v Kodani v Dánsku jako (IRK) International Represent Kanusport, která se v roce 1946 stala ICF. Účel organizace byl definován takto- vytvořit spojení mezi kanoistickými svazy různých zemí. Propagovat a podporovat zahraniční turistiku prostřednictvím říčních průvodců. Zavést mezinárodně uznávané symboly řek na mapách, aby se usnadnilo cestování. Vyměňovat si informace vzájemným zpřístupněním různých národních publikací o kanoistice (www.canoeicf.com).

Když utichly výstřely ze II.světové války, opět se rozhostil klid na českých řekách a bylo vidět flotily, kajaky a kanoe a hlavně se nesjíždělo z Krummau do Stechowitz ,ale byla to svobodná plavba z Českého Krumlova do Štěchovic. Co se týká materiálu, tak prvorepubliková flotila byla ze dřeva a plátna. Každý, kdo chtěl, tak mohl zapojit své ručičky a stavět. Na vodě se potkávaly dřevěné rybářské pramice ze zvýšenými boky na zádi a vlnolamem na přídi, většinou osm vodáků používalo pádla na místo vesel. Lodě se dopravovaly pomocí železnice a vlastních svalů. Ti bohatší vlastnili skládací kajak potažený pogumovaným plátnem, výrobkem leteckých závodů Letov (Slavík, 2021).

Na řeku vyráželi stejní lidé jako dnes, kteří toužili po romantice u ohně, kde za sebou měli les a před sebou šumící řeku. Většinou to byli Ti, kteří nikdy nezkazili žádnou legraci a vodáci pro ně byla druhá rodina. Vodáci vždy hledali opravdovost, zjistili, že řeka uklidňuje jejich neklidnou mysl a nejdůležitější a nejkrásnější co na tom je, že odnáší starosti všedního dne. Na řece jsou si všichni rovni, jsou zmrzlí, stejně mokří. Tady nejsou platné tituly před ani za jménem-„buď projede šlajsnou nebo ne“.

V období 50 let se začaly budovat elektrárny a přehrady. Vltava přišla už za války o Svatojánské proudy (Štěchovická přehrada), později zmizely i Bučilské proudy (Slapy) a Červenské proudy (Orlík), ale stále je řek v Čechách jako máku-Lužnice je nejkrásnější mezi Tábořem a Bechyní, Berounku vyhledávána vodáky od Chrástu za Plzní. V Lokti se kanoe položila na cizokrajnou Ohři a dalo se plout krásnou krajinou až do Kadaně a ti nejzkušenější vodáci, co spouštěli kajaky do Orlice, Úpy a do Jizery, zvláště při jarním tání to byl pořádný adrenalin. Největší divočina byla na Slovensku-Hron, Hornád, Váh a bohužel alpské řeky byly pro vodáky zavřeny na dlouhých 40 let (Slavík, 2021).

1.2 Vývoj sportovce

Co se týče výsledků vodních sportů, jsou velmi nevyzpytatelné. Zejména vodní sport je také finančně velmi náročný, ale kdo si ho zamiluje, těžko od něj odchází. Nejlepších výkonů dosahují jedinci, kteří mají velmi vysokou vnitřní motivaci, pro tyto jedince je závodění vzrušující hnací silou, nejlepších sportovních výkonů dosahují bez většího úsilí. Je velmi zajímavé, že u vrcholových sportovců převažuje flegmatický typ. Asi proto, že tito jedinci jsou většinou rozvážní, klidní, vyrovnaní a umí se ovládat. Nepříjemné věci je příliš nezasáhnou, a ke spoustě věcem je flegmatik schopen se vrátit i v nejvíce nečekaných okamžicích. Takzvaný pojem „frustrační tolerance“ je velmi důležitý pro všechny závodníky. Když se závodníkům nedaří např. dlouhodobě dosáhnout výsledků kvůli chybám, mohou být zdrceni penalizací, neboť vše je tady hodnoceno lidským faktorem. A potom je někdy krůček k syndromu, který nazýváme „vyhoření“ což je citové a mentální vyčerpání. Většinou jde o důsledek dlouhodobého stresu a může dojít i k předčasnému ukončení sportovní kariéry. Ale jak je řečeno, nejlepších výkonů ve vodním slalomu dosahují zkušení, starší sportovci. Asi si dokáží lépe a v klidu představit průjezdy daných kombinací (Busta, 2020).

Během celého období dochází k růstovým změnám a změnám tělesné hmotnosti. Rychetský uvádí průměrnou tělesnou výšku 7letých chlapců v České republice asi 130 cm a 12letých chlapců asi 150 cm. Hmotnost sedmiletých se pohybuje okolo 25 kg a dvanáctiletých okolo 45 kg. Z toho je vidět, že tempo růstu hmotnosti je podstatně rychlejší, než výšky Rychetský hovoří o období druhé plnosti. V tomto období mají sportovci relativně vysokou funkční adaptabilitu zejména k aerobní činnosti. Rozvoj kinestetické diferenciací schopnosti, rozlišování rytmičnosti pohybu umožňují efektivní nácvik pohybových dovedností. Z počátku je výhodné začínat herními formami s využitím imitačního učení. Později je možné i použití složitější didaktických stylů (Rychecký, Fialová, 2004).

Co se týče vývoje sportovce, můžeme jej rozdělit na 4 etapy:

- Etapa seznamovací (8-10 let předžákovská věková kategorie)
- Etapa základního tréninku (11-14 let, žákovská věková kategorie)
- Etapa specializovaného tréninku (15-18let, dorostenecká věková kategorie)
- Etapa vrcholového tréninku (19-více let, U23, seniorské věkové kategorie).

První etapa seznamovací je pro děti 8-10 let věku. V této etapě záleží hlavně na vstřícnosti trenéra, na jeho přístupu k dětem a také na prostředí, které je důležité pro adaptaci. První Trenér většinou v seznamovací etapě se nezabývá s dětmi jen vodním slalomem, ale seznamuje děti i s jinými sporty v přírodě (horolezectví, horská kola, lyžování). Doporučuje se trénink 4x týdně většinou 1-2 h, častější trénink by mohl na děti působit negativně neboť by mohly pociťovat větší zatížení. Je velmi důležité dítě motivovat, povzbuzovat ho k výkonu. Snažit se o dodržování tréninkových hodin, aby se dítě nevymlouvalo, že nemá čas. V tomto období se rozvíjí rychlostní a koordinační schopnosti, píše se o „zlatém věku motoriky“, která je základem techniky v dospělosti. Trénink na vodě by měl probíhat v teplých měsících. Ze zdravotního hlediska by se mělo myslet na svalové dysbalance, které mohou vznikát při jízdě na kajaku či kanoi (Busta, 2020).

Druhá etapa základního tréninku probíhá u žáků 11-14 ti letých. Cílem je především rozšiřování všeobecného pohybového základu. Trénink by v teplých měsících měl být 5x týdně a v zimních 3x týdně. Suchý trénink je většinou kondičního charakteru a přistupuje se i k vhodným doplňkovým sportům a těmi jsou atletika(běhy), plavání, gymnastika, lezení na umělých a přírodních stěnách, běžecké lyžování. Výborný je i basketbal, propojuje činnost horních a dolních končetin stran koordinace. Při lezení a plavání se rozvíjí silová schopnost a při atletice rychlost a vytrvalost. V této etapě by měl trénink již probíhat na divoké vodě s tím, že by žáci měli umět ovládat eskymácký obrat. Nejlépe by se mu mohli věnovat i na trénincích na bazénech v průběhu zimního období. Děti by měly závodit na všech domácích i evropských tratích, v průběhu prázdnin by měsíc a půl měl patřit tréninku na vodě. Co se týká závodů, tak jsou děti vedeny k tomu, aby sledovaly své soupeře, dívaly se na styl jízdy, hlavně těch nejlepších, a to jim nejvíce pomůže se dál vyvíjet. Závody probíhají ve dvou kategoriích K1 a C1 (Busta, 2020).

Další etapou je věk 15-18. let, tedy junioři. Především se tady zvyšuje objem i intenzita tréninku. Ale také období 15 let je takové rozhraní, kdy může mladý sportovec od sportu odejít. Chce mít svůj čas pro „holky“ nebo své spolužáky a nechce trávit čas jen s partou slalomářů. Tady je velmi důležitý přístup trenéra, který má být neútočný, bez příkazů a rozkazů. Jedním z důležitých aspektů je také intenzivní spolupráce s fyzioterapeuty. Musí se předcházet přetížení a svalovým dysbalancím. Junioři trénují stejně jako vrcholový senioři. U juniorů je velmi důležitá také školní docházka, která se nesmí zanedbávat. Dopolední tréninky by měly být brzy ráno před školou a sportovec by měl nanejvýš zameškat 1-2h. Aby junior dobře uspěl měl by aspoň 2 měsíce v zimním

období únor, březen pádlovat v teple, jen tak se ideálně může rozvíjet jeho výkonnost. Podobně jsou na tom lyžaři alpských disciplín (Busta, 2020).

Poslední etapou je vrcholový trénink. Zde jde především o dlouhodobě prokazovanou vysokou výkonnost. Jedná se o velmi obtížné období, kdy sportovec už nestuduje střední školu a začíná mu období volnosti na vysoké škole. Špatně je, když tento čas nevyužije produktivně-tedy školou, sportem, brigádami. Pro „samotné“ pádlování je lépe zvolit méně obtížnější obor na VŠ, je to nutné i pro psychiku závodníka. Neúspěch pro závodníky upnuté jen na sport je bolestnější než pro ty, kteří se věnují i hodnotným činnostem. Dobrý „kvalitní trenér“ by měl být důsledný, neměl by přehlížet trénink bez omluvy. Měl by si všimnout jeho chování a také se zajímat o jeho osobní život. Mladí sportovci, zejména junioři by neměli „ustrnout“, ti, kteří zažili úspěch a myslí si, že se budou stále těšit z něj, tak se to nadále může v tréninku projevit negativně. Tam je na místě pokora. I chyby a slabé stránky musí být rozebírány a jen z toho vyplývá další a další zlepšování. Ranně dospělí jedinci mívají složitou situaci. Stěhují se, posouvají se do konkurenčních neomezených kategorií, mění se trenér, mění školu střední za vysokou, neví, čím se budou živit. Jen málokdo může nahlas říci, že je „stabilní“. Přejde totiž „zlom“ a výkonnost sportovce dříve velmi dobrého může začít stagnovat nebo dokonce na chvíli přestane sportovat v důsledku psychických i fyzických změn. Tady je jediná rada, nedělat závěry pesimistické se špatnou sezónou, nepříliš dobrým obdobím, ale chce to vydržet. Opět pomalu, ale jistě se navracet (Busta, 2020).

Trénink vrcholových sportovců je každý den dvou až tří fázový. V zimě by měl být trénink prolínán například jógou, během na lyžích nebo lezením na umělých stěnách. Každý vrcholový sportovec by měl spolupracovat s výživovým poradcem, fyzioterapeutem a dle možností i s psychologem. Odeřáování od sportu ať už kulturou nebo třeba vyjížděkou na kole je bráno jako důležitý aspekt pro chuť do závodů a dalšího trénování. Etapa vrcholového tréninku je náročná i z hlediska cestování-času stráveného mimo domov. Jistě takový život „není pro každého“. Okolo třiceti let je dosaženo maxima stran výkonnosti a poté zbývá se udržovat bez zdravotních komplikací (Busta, 2020).

1.3 Silová výbava sportovce

Je dáno, že úroveň silových schopností člověka je závislá na velikosti průřezů svalů, typu svalových vláken. Při adaptaci na silový trénink dochází k nárůstu-hypertrofií

svalové hmoty a zlepšuje se svalová koordinace. Podle počtu opakování v čase a rychlosti pohybu rozlišujeme sílu výbušnou, rychlou, vytrvalostní a maximální. Máme tři typy svalové kontrakce 1. statickou (izometrickou) 2. dynamickou (izotonickou) 3. izokinetickou. U statické svalové kontrakce se nemění délka svalu, ale jen jeho napětí. U dynamické se mění napětí i délka svalu. Je vykonáván pohyb a u izokinetické je rychlost svalové kontrakce konstantní. Setkáváme se s tím na speciálních přístrojích, které slouží pro testování. Je zapotřebí, aby si sportovec při sestavování posilovacího programu zvolil nejprve jeho cíl (třeba výbušnost, hypertrofii svalové hmoty). Co se týká obecného tréninku, tak ten postupně ztrácí na významu a slalomář se zaměřuje na svůj vlastní trénink na vodě. Nejjednodušší způsob je posilovací trénink při pádlování na vodě. Jde hlavně o čtené rozjezdy, kde mohou být využity i doplňkové odpory. Např.-doplňkové závaží umístěné na žerdi, závaží do lodi (třeba 5kg kotouče těsně před těžiště), tažení závaží (používáme naplněné lahve vodou) tady je velká nevýhoda, že takový odpor lodí cuká, mění její jízdní vlastnosti v točení. Známým příkladem speciálního posilování je Jarmila Kratochvílová (olympijská medailistka v běhu na 400 metrů a mistryně světa na 400 i 800 metrů), která při tréninku za sebou tahala pneumatiky, v nichž byla duše naplněná pískem. Podobný trénink měl i Emil Zátopek. Tady je rozvoj speciální síly v kontinuitě se silou absolutní. Velmi kvalitní se jeví i metoda kontrastní. Síla ve slalomu je předpokladem rychlosti, a právě rychlost je cílem. Tady závodník odjede 10 sprintů s odporem (velkým listem) a potom několik sprintů z normálním listem. Tam, kde by měl závodník vyvinout větší frekvenci, dosáhne se větší síly záběru (Busta, 2020).

Trénink je komplexní přístup ke sportovní aktivitě. Nestáčí slušně pádlovat, musí se počítat i s dalšími prvky a aspekty, které divoká voda přináší. Je zapotřebí mít slušnou kondici při náročnější cestě na nasedání nebo při dlouhém přenášení. Dalším aspektem, který neovlivníme, je počasí. Musíme tedy připravit tělo na práci v náročnějších podmínkách. Celková fyzická připravenost musí být stabilním základem (Babiček, 2021).

Fyzická připravenost má tři základní kameny. Sílu, vytrvalost a techniku. Všechny tři je potřeba rozvíjet současně. Ovšem musíš začít pomalu. Skoro každý zažil, že pln euforie se vrhl do tréninku a po týdnu přemýšlel, že tu hromadu bolavých svalů a kloubů prodá na náhradní díly. Cílem tréninku není se zničit, ale donutit tělo k postupné adaptaci na všechny typy zátěže (Babiček, 2021).

Vytrvalost je vlastně schopnost organismu vykonávat pohybovou činnost intenzitou v určeném čase nebo relativně dlouhou dobu. Je dáno, že intenzivní a důsledný

trénink je ve slalomu jen za předpokladu vytrvalostní připravenosti. Schopnost regenerace je velmi důležitá a je závislá na vytrvalosti. Tudiž výborná vytrvalost způsobí, že sportovec se dokáže po zátěži rychleji zotavit a může nastoupit k dalšímu tréninku. Na vytrvalost má vliv srdečně cévní systém a dýchací systém, metabolismus, technika prováděného pohybu (Busta, 2020).

Při rozvoji rychlostních schopností se energie získává prostřednictvím laktátového anaerobního metabolismu. Rychlostní schopnosti jsou závislé na velikosti svalové síly, na typu svalových vláken (tady je významný podíl rychlých svalových vláken, jejich podíl je dán geneticky) a na nervosvalové koordinaci (Jan Busta a kolektiv 2020).

Správná technika pádlování je v minimálním předozadním pohybu trupu, pro záběr se volně vytáčí rameno spodní paže. Končetina se volně natahuje v loketním kloubu. Horní paže není křečovitě držena nahoře u ucha, loket horní paže se nachází ve fyziologické pozici. Nesilově se pohybuje dolní paže při zasazení. Při tažné fázi záběru je žerď kolmá k hladině. Vedle těžiště závodníka je pádlo vytaženo z vody. Většinou plynule, podél lodi je proveden přehmatný záběr. Pohled směřuje vždy vpřed přes špičku lodi (Busta, 2020).

U elitních závodníků navozují záběry přímé na záběry točící, aniž by vytahovaly pádlo z vody. Pro dovednosti ve slalomu je důležitá přizpůsobivost. Jezdec může ovládat točení, pádlování, průjezdy brankami, ale může mu chybět přizpůsobivost k nově vzniklé situaci a také schopnost při jízdě rychle jednat (Busta, 2020).

1.4 Co je extreme canoe slalom cross

Poprvé se tento sport objevil na programu Světového poháru ICF v roce 2015. Sport začal být velmi populární a každým rokem se zvyšuje počet soutěží. Je to kombinací všech disciplín kanoistiky na divoké vodě. Na začátku čtyři závodníci sklouznou z rampy více než dva metry nad vodou a odtamtud je závod k první bóji. Závodníci se musí vypořádat s bójemi, jak po proudu, tak proti proudu, ale také se svými protivníky, jelikož je povolen kontakt. Dále se vyžaduje, aby v přidělené oblasti byl udělán „eskymák“ – převrácení o 360°. Je řada způsobů pro diskvalifikaci, jako porušení startu, vynechání bóje, nebezpečné pádlování a další. Závod končí přibližně za minutu, ale na čase nezáleží (International canoe federation, nedatováno). Názory na tento sport jsou ale smíšené. Podle Vavřince Hradílka je to osvěžující změna, vzrušující událost,

která je součástí závodních příležitostí. Avšak například názor Norky Mariann Sæther je jiný. Vyjádřila se, že nechápe účel soutěží a už vůbec nechápe slovo „extrémní“ v názvu a proč by někdo měl v závodě dělat eskymácký obrat. Přijde jí, že je to spíše cirkus na pobavení publika (Men's Journal, nedatováno), (Busta, 2020).

1.4.1 Rozdíl mezi extreme canoe slalom crossem a vodním slalomem

Cílem vodního slalomáře je sjet divokou řeku nebo umělý kanál skrz brány, aby otestovali závodníkovi schopnosti. Trať se jede na čas a je počítán od startu do proplutí cílové linie. K času jsou připočítávány také penalizace, a to dvě sekundy za dotek s bránou a padesát sekund za minutí brány. Penalizace platí za dotek lodí, pádlem nebo tělem. Brána je tvořena dvěma tyčemi sto šedesát až dvě stě centimetrů, které jsou od sebe vzdáleny od jednoho do čtyř metrů a jsou zavěšeny nad vodou. Na trati se nachází osmnáct až dvacet pět branek. Bílo-zelené branky musí být projety po proudu a červeno-bílé musí být projety proti proudu. Je dáno pořadí, jakým musí být brány projety. Mezinárodní závod má dvě kvalifikační, semifinálovou a finálovou jízdu. Celkový čas, včetně penalizace, získaný v kvalifikacích určí, kdo se dostal do semifinále. Dále pak čas v semifinále určí postupující závodníky do finále. Vítězem je ten, který má nejrychlejší čas ve finálové jízdě. Jsou dvě kategorie pro vodní slalom, a to kajak a kánoe (Vodácký areál Praha - Troja, nedatováno). Trať musí být sjízdná po celé své délce a měla by poskytovat stejné podmínky pravákům i levákům. Délka tratě nesmí být kratší než dvě stě metrů a delší než čtyři sta metrů. Před první jízdou se koná ukázková jízda na všech typech lodí. Branky musí být projety ve správném směru a ve správném číselném pořadí. Aby byl průjezd platný a bezchybný musí celá hlava závodníka protnout spojnicí mezi tyčkami ve správném směru a v souladu s plánem. Nebo část lodě musí protnout spojnicí mezi tyčkami v tomtéž okamžiku, kdy tuto spojnicí protíná celá hlava. Pokud byl závodník dostižen dalším, musí mu uvolnit trať. Kdyby závodník druhého nepustil, může být ze závodu diskvalifikován za nesportovní chování. O opravnou jízdu může závodník požádat, byl-li prokazatelně poškozen (přímou kolizí nebo překážením na trati). Pokud závodník opustí loď, je vyřazen z jízdy. Eskymácký obrat není považován za zvrhnutí. Minimální délka lodi pro kategorii K1 a C1 je 350 centimetrů a nejnižší hmotnost pro tyto kategorie je devět kilogramů (Český svaz kanoistů, z. s., 2017).

Výše byla ve zkratce popsána základní pravidla pro vodní slalom. Pro oba sporty platí, že jsou rozdělené na kategorie muži a ženy. Branky mají v podstatě stejnou barvu

v obou sportech. Jen v extreme slalomu to nejsou branky ale jen tyče. Prvním velkým rozdílem je, že závodníci v extreme slalomu začínají na rampě. Uznávání branek se také neliší. Dalším velkým rozdílem je, že extreme slalom dovoluje kontakt. Takže neexistuje penalizace za dotknutí se branek. Dále v extreme slalomu se musí v určení zóně udělat eskymácký obrat, který ve vodním slalomu vyžadován není. Závod nedokončí v obou sportech závodníci, kteří opustí loď. K vybavení u vodního slalomu je potřeba loď s minimální délkou, která je větší o 1,5 metru než loď potřebná na extreme slalom. Loď určená pro extreme slalom je dvakrát těžší než loď vyžadovaná pro vodní slalom (ICF,2021)

Nyní je nutné si také specifikovat pravidla extreme slalomu. Jak již bylo zmíněno v soutěži závodí zvlášť ženy a muži. Nejprve probíhá časový závod na rozřazení pozic pro hlavní závod. Nejrychlejší závodník z maximálního počtu 32 národních federací postoupí do tzv. „heats phase“. Pokud je méně než 24 závodníků národních federací v časovém závodě, nejrychlejší z šestnácti postupuje do čtvrtfinále. Pokud je v dalším kole méně národních federací než míst v dalším kole, pak jsou místa vyplněna národními federacemi, jejichž druhá nejlépe hodnocená loď skončila v časovém závodě. Takto se postupuje do té doby, než jsou místa zaplněna. Pokud se závod nedokončí z důvodu zrušení, může hlavní rozhodčí za těchto okolností stanovit konečné výsledky závodu na základě poslední dokončené fáze závodu. Pro závody první a druhé úrovně může tým přihlásit čtyři lodě. Na závody třetí a čtvrté úrovně je pak počet nastaven podle soutěže. Závodu se vždy účastní: pořadatel, hlavní rozhodčí, videorozhodčí, asistent hlavního rozhodčího, technický pořadatel, brankovní rozhodčí (gate judge), návrhář tratí, startovní rozhodčí, předstartovní kontrola a kontrolor vybavení, cílový rozhodčí a nakonec bodovatel. Předstartovní kontrola je povinná a asistuje startérovi podle potřeby, zejména radí závodníkům, kdy mají přejít do prostoru startu, kdy mají opustit plošinu. Předstartovní kontrola je zodpovědná za kontrolu, zda vybavení sportovců splňuje požadavky. Za měření času je zodpovědný rozhodčí na startu a v cíli. Branky se skládají z jednoho závěsného sloupu, který je po proudu natřen zeleně a proti proudu je natřen červeně. Závodní trať se musí skládat ze čtyř až šesti branek po proudu a pokud možno čtyř branek proti proudu. Branky proti proudu musí být rozmístěny symetricky po dvojicích, aby si závodník mohl vybrat, zda pojede vpravo nebo vlevo (International canoe federation, nedatováno).

Čtyři lodě v závodě startují ze stejné pozice. Rampa by měla být vybavena automatickým spouštěcím mechanismem, který umožňuje současný start. Závodníci by

měli tedy začínat s oběma rukama na pádle. Pokud není startovací mechanismus k dispozici, může závodník startovat s jednou rukou na rampě a druhou na pádle a k odstrkování může využít pádlo. Aby byla branka uznána musí celá hlava a obě ramena závodníka překročit čáru brány v souladu se správnou stranou brány a plánem trati. Část lodi musí překročit čáru brány ve stejném okamžiku, kdy ji překročí hlava. Všechny brány musí být projety v souladu se směrem stanoveným v mapě trati. Sportovci se smějí dotýkat branek svým tělem nebo jakoukoli částí vybavení. V zóně přetočení musí loď provést kompletní přetočení kajaku o 360°. Penalizace přichází v případě falešného startu nebo nepřetočení kajaku o 360°. Závod nedokončí závodníci, kteří se na trati převrátí nebo přejedou cílovou čáru vzhůru nohama. V tomto sportu je povolen kontakt kajaku s kajakem. Nesmí se rukama nebo pádly tlačit nebo zadržovat jiné závodníky. Sportovci vyřazení v kterékoli fázi soutěže získávají své pořadí na základě porovnání časů z časových závodů (International canoe federation, nedatováno).

Mistrovství světa se koná každý rok s výjimkou roku konání olympijských her. Rada ICF určuje místo a datum konání. Předběžný program mistrovství musí být zaslán organizačním výborem jeden rok před datem konání mistrovství. Se souhlasem ICF může být program změněn nebo doplněn. Závodníci mohou protestovat proti výsledkům. Protest je nutné podat nejpozději 30 dní od data, kdy se závod konal. V záležitostech rozhodčích a časomíry vedoucí týmu může vznést jeden dotaz na loď a na závod. V závodech 1. a 2. úrovně jsou dotazy vznášeny přijímány pouze během rozjížděk a semifinálové fáze. Hlavní rozhodčí přezkoumá všechny dostupné informace pro zpracování dotazu. Po prošetření se rozhodnutí hlavního rozhodčího stává závazným. V případě, že dotaz vede ke změně výsledku, federace, která dotaz podala, neztrácí nárok na náhradu škody. Pokud dotaz vede ke změně výsledku musí být informovány všechny dotčené týmy. Vedoucí týmu může podat protest, když jsou zjevné nesrovnalosti ve vedení soutěže. např. měnící se hladina vody, předmět ve vodě, změna polohy branky, předjíždění, špatné povětrnostní podmínky. Vedoucí týmu musí poté podat protest písemně na příslušném formuláři. Hlavní rozhodčí nebo vyšetřovací komise přijmou protest od vedoucího družstva po obdržení vkladu 75 EUR nebo ekvivalentní částky v měně země, která je pořadatelem. Záloha se vrací, pokud je protestu vyhověno. Pokud není protestu vyhověno, nebo pokud tým vedoucí týmu protest stáhne, vklad propadá organizačnímu výboru soutěže. Hlavní rozhodčí posuzuje oprávněnost jakéhokoli protestu. Může se poradit se zúčastněnými rozhodčími a podle svého uvážení nahlédnout do jakékoliv oficiální verze videozáznamu. Hlavní rozhodčí předá své rozhodnutí

písemně všem, kterých se to přímo týká, včetně vedoucího týmu (International canoe federation, 2022).

1.5 Program OH v Paříži 2024

Vodní slalomáři se za tři roky v Paříži dočkají nové disciplíny, a to extrema canoe slalomu crossu. Ta zatím vedle svého ustáleného názvu hledá i ideální podobu. I česká kajakářská esá se chystají na variantu, že bude tato disciplína zařazena na program OH (Osoba, 2021).

Mezinárodní olympijský výbor rozhodl, že program olympijských her v Paříži 2024 doplní vedle standardního programu čtyři sporty – stejně jako v Tokiu to budou sportovní lezení, surfing a skateboarding, nově se také představí breakdance. Vodácká verze kontaktních lyžařských disciplín skikrosu či snowboardcrossu uspěla nejen díky své popularitě u televizního publika, ale také díky zájmu Mezinárodního Olympijského výboru o vyšší využití vybudovaného sportoviště. Změna souvisí s celkovou úpravou programu pro pařížské hry, ve kterém došlo k omezení počtu sportovců i medailových disciplín v řadě sportů a k rovnosti účasti mužů a žen. Kvóta pro kanoistiku byla snížena pouze o 12 míst. Z programu rychlostních kanoistů vypadnou závody kajakářů a kajakářek na dvoustovce, které byly zařazeny teprve v roce 2012. Je jasné, že změny v programu her jsou v průběhu času nevyhnutelné a že se hledají disciplíny atraktivní pro současné publikum. To potká většinu sportů. Některé mohou program opustit, jiné budou zařazeny. Zachovat by se ale měla sportovní hodnota soutěží, ne podléhat komerčním tlakům (Žehanová, 2020).

Počet slalomových míst na OH nebyl navýšen, každá země si tak bude muset rozhodnout, zda pojede na hry nejlepší slalomář a jako bonus si přidá druhý start, nebo se bude rozhodovat, ve které disciplíně je větší šance na medaili, případně dá šanci i specialistům na extrémní slalom (Osoba, 2021).

Původně ICF chtěla navrhnout zařazení extreme canoe slalomu crossu (kajak muži a ženy) nad rámec stávajících kvót pro kanoistiku a přidat tak další dvě medailové disciplíny pro kanoistiku. Až v listopadu však bylo jasné, že toto nebude možné vzhledem k celkovým škrtnům – počet sportovců v Paříži (a s nimi návazně i členů doprovodu) se oproti hrám v Tokiu sníží o 592 na 10 500 (například vzpěrači přišli o 76 míst, veslaři o 24) a počet medailových disciplín klesá z 339 na 329, a to i při řadě změn v programu (přibudou čtyři nové smíšené disciplíny mužů a žen). Původně hrozilo, že kanoisté

přijdou na úkor dalších sportů celkově o 25 až 35 míst, nakonec se přesunulo jiným sportům jen dvanáct (Žehanová, 2020).

Rychlostní kanoisté změnou ztratí dvě sprinterské disciplíny, které do programu olympijských her přibýly od Londýna 2012, ale účastnické kvóty z nich se přesunou do zbývajících individuálních závodů. Zachovány budou tradiční souboje kajakářů a kanoistů na kilometru či kajakářek na pětistovce. Zůstanou i klání čtyřkajaků na pětistovce pro muže i ženy. Na tuto trať se přesunou závody deblkajaků a deblkanoí. Kanoistky i v Paříži pojedou na singlu na dvoustovce a na deblu na pětistovce (Žehanová, 2020).

1.6 Technika na K1

Jako každý sport má specifikováno vybavení není tomu jinak ani u extrem slalomu crossu. Podle oficiálních pravidel mohou soutěžící používat jen sériově vyráběné lodě. Minimální délka lodě je 2,05 metru a maximální je 2.75 metru. Také je stanovena minimální hmotnost lodě, a to je 18 kilogramů. Před začátkem závodu je loď zkontrolována předstartovním kontrolorem. Pokud nesplňuje požadavky soutěžící je vyřazen. Dále musí mít soutěžící helmu a plovací vestu. Pádlo nesmí mít ostré hrany. Pokud kontrolor považuje hranu za ostrou, musí být přelepena lepicí páskou. Směrnice existují i pro plovací vesty, kdy pro sezónu 2022 byl stanoven typ Buoyancy Jacket ISO 12402-5, US Coast Guard Type 111. Každý závodník by měl mít vestu podle své hmotnosti. Soutěžící mají možnost vybrat si značku, kterou preferují, jelikož tento typ vyrábí několik firem z USA (International canoe federation, nedatováno).

Naprosto zásadní je volba vhodné lodi, délka, sezení a typ pádla. Délku pádla posuzujeme podle výšky sportovce, délky trupu a rozpětí paží. U dětí se délka pádla většinou doporučuje kolem 185 cm. Typ kajaku by měl být vybírán podle tělesné hmotnosti a měl by být vyzkoušen nejen na klidné, ale i divoké vodě. Kajakáři většinou svůj výkon absolvují po nejkratší jízdě dráze, čím jsou blíže vnitřních tyček tím rychlejší mají výsledný čas (Busta a kol., 2020).

Záběr se rozděluje na 4 fáze

- a) zasazení,
- b) tažení,
- c) vytažení,

d) přenos pádla.

Ad a, Poloha by měla být vzpřímená z mírně nakloněným trupem dopředu, hlava je zpřímá, pohled je asi metr před špicí lodi. Tažná část (rameno spodní paže) je vytočeno dopředu, paže je v mírné flexi. Tlačná část (horní paže) je pokrčena, paže v loktu svírá ostrý úhel.

Ad b, Tuto fázi-tažení by měla začít spodní tažná ruka, horní tlačná ruka se k ní přidává. Vlastní tažení se provádí těsně u boku lodi po přímé dráze. List pádla je celou dobu tažení pod vodou. Další fázi tažení se spodní paže pokrčuje a dotahuje pádlo k tělu. Tlačná horní ruka se z výchozí polohy pohybuje po přímce ve výšce hlavy nebo nad ní.

Ad c, Záběr končí při přímé jízdě, když spodní ruka míjí trup jezdce. Tato fáze je ukončena vytažením pádla.

Ad d, fáze přenosu je přípravou na další záběr na opačné straně. Nejdůležitějším okamžikem je zahájení záběru. Je to vlastně uchopení lodi související s citem pro vodu“ (Busta, 2020).

Pro extreme slalom cross je využívána nejčastěji loď zvaná Chili. Tu využívají pro závodění i naši čeští kajakáři. Na první pohled se může zdát, že se jedná o rychlejší „rodeovku“ nebo o větší playboat, ale malá jako rodeovka tahle loď opravdu není a úplný playboat to taky není, ačkoliv k němu má loď hodně blízko. Ve světě je pro tento tvar lodí zavedený výraz half slice boat a přesně do této kategorie Chili zapadne. Vzhledem k pravidlům a regulím kayakcrossu měří Chili 274 cm (více to nejde), váží 18 kg a je vyrobená z plastu. Tato loď má nízký zadek a poměrně objemnou špicí. Je to krok dopředu ve vývoji kajaků na extrémní kanoistiku. Kromě seřiznuté zádi došlo také k rapidnímu uzpůsobení dna, které je ploché, po bocích jsou docela ostré hrany a je méně ve tvaru „banánu“ – nemá tak výrazný rocker (Vašina, 2021).

1.7 Mediální práva pro Extreme canoe slalom cross

EBU a Mezinárodní kanoistická federace (ICF) se dohodly na tříletém obnovení celosvětových mediálních práv pro Mistrovství světa v kanoistice.

Dohoda poskytne EBU exkluzivní celosvětová mediální práva na všechna mistrovství světa. To zaručuje ICF bezplatné vysílání všech jejich akcí v televizi, rádiu a digitálních platformách.

Mistrovství světa ICF a Světové poháry zahrnuje jak ženy, tak muže a také soutěže v parakanoistice. Zúčastňují se sportovci z více než 90 zemí, díky čemuž je kanoistika jedním z nejpobulárnějších vodních sportů na světě.

Aby byly události ještě velkolepější a přilákaly nové fanoušky, ICF v posledních letech testuje nové formáty jak ve slalomu, tak ve sprintu. Letos bude Mistrovství světa ve slalomu ICF zahrnovat nový extrémní kanoistický slalom, ve kterém budou kajakáři závodit spíše proti sobě než proti času.

„Jsme rádi, že další mezinárodní sportovní federace, ICF, opět pověřila EBU a její členy, aby zajistili široký volný přístup k Mistrovství světa v kanoistice,“ říká Julien Ternisien, vedoucí EBU pro sportovní práva – letní sporty (International Canoe federation, 2017).

1.8 Čeští sportovci

V této části budou představeni sportovci v této disciplíně. Dále budou zmíněny i jejich úspěchy na jednotlivých soutěžích. Vít Přindiš je třiceti dvou letý český vodní slalomář, kajakář v kategorii K1. Jeho největší úspěchy jsou stříbrná medaile z Mistrovství světa 2017 a dvě zlaté medaile z Mistrovství Evropy 2019 a 2021. Do roku 2013 byl jeho trenérem jeho otec Pavel Přindiš. Nyní trénuje pod vedením Milana Říhy po boku Vavřince Hradilka. V disciplíně extreme slalomu získal v červnu loňského roku v pražské Troji zlatou medaili a pár dní poté stříbrnou medaili v Markkleeberg. V září pak získal ještě stříbro ve francouzském Pau (International canoe federation, nedatováno).

Lucie Nesnidalová je teprve devatenáctiletá vodní slalomářka, která od roku 2017 závodí na mezinárodní úrovni. Na Mistrovství světa 2021 v Bratislavě získala stříbro v K1. S vodním slalomem začala v sedmi letech. Jejím prvním trenérem byl František Sajdl. Nyní trénuje s Janem Petříčkem. (Erben & Cícha, nedatováno) Loni se také zúčastnila světového poháru v extreme slalomu. Probojovala se do semifinále a dále už pak nestačila. Od toho sportu měla trochu horší očekávání, ale překvapil jí. Není tak brutální, jak si myslela (Czech canoe junior team, nedatováno).

Martina Satková je třidvaceti leté kanoistka. Pochází z Brna a je velmi talentovaná. Od juniorských až po dospělé kategorie vybojovala devatenáct zlatých medailí z Mistrovství světa a dvanáct zlatých z Mistrovství Evropy (Erben & Cícha, nedatováno). Svého prvního závodu v extreme slalomu se zúčastnila v loňském roce v Tacenu. Hned

v záři, ale v této sportovní disciplíně zvítězila na třetím světovém poháru ve Španělsku (Vodní slalom, 2021).

Vojtěch Heger je jednadvacetiletý slalomový kanoista. Od roku 2016 závodí na mezinárodní úrovni. Závodí ve třídě C1 a v extreme slalomu. Na Mistrovství světa v Bratislavě 2021 získal stříbrnou medaili. V celkovém hodnocení Světového poháru 2021 skončil desátý. Na Mistrovství světa 2019 obsadil třinácté místo a zajistil tak pro Česko olympijskou kvótu v podniku C1 (Canoe slalom team, nedatováno).

Veronika Vojtová je třiceti jedna letá česká slalomová kanoistka, která od roku 2007 závodí na mezinárodní úrovni. Na mistrovství světa získala šest medailí. Dvě zlaté z toho jednu z extreme slalomu, jednu stříbrnou a tři bronzové medaile. Jejím současným trenérem je Pavel Kubričan (Slalom World, nedatováno).

1.9 Závod v extrémním slalomu

První ročník se uskutečnil v roce 2017 ve Francii v Pau. Závod v extrémním slalomu na kajaku je rozdělen do dvou fází - časovky a vyřazovacích jízd. V pátek všechny závodnice absolvují samostatnou jízdu na čas a jsou nasazeny podle svého výkonu, přičemž ty, které obdrží chyby, se umístí na posledním místě. Do rozjížděk postupuje 32 závodníků, přičemž postupující jsou vybíráni nejprve podle národní federace a poté podle času. V neděli jsou postupující sportovci rozděleni do 8 rozjížděk po 4 členech, které jsou uspořádány v pořadí stanoveném v pravidlech. Rozjížděky a následná kola zahrnují přímý závod 4 lodí na trati, kde musí pádlující projet 2 branky proti proudu, řadu branek po proudu a provést kompletní eskymácký obrat. Závodníci si vybírají své pozice na startovní rampě, přičemž přednost mají v pořadí, v jakém byli nasazeni při časových zkouškách. Dva nejvýše umístění sportovci v každé jízdě postupují do čtvrtfinále, poté do semifinále a finále. Sportovec, který se ve finále umístí jako první, získá zlato (International canoe federation, 2021).

Na Mistrovství světa v extreme slalomu reprezentovali z mužů Českou republiku Vít Přindiš a Vavřinec Hradílek. A nerepresentovali vůbec špatně, Přindiš skončil na čtvrtém místě a Hradílek vyhrál pro Česko zlatou medaili. Na druhém místě se umístil Francouz Boris Neveu a bronz získal Mike Dawson z Nového Zélandu (Internatinal canoe federation, 2017). Z žen nastoupily Tereza Fišerová a Amálie Hilgertová. Tereza Fišerová skončila na 9. místě a Hilgertová získala bronzovou medaili. Na prvním místě se umístila

Němka Caroline Trompeter a stříbro získala Ana Satila z Brazílie (International canoe federation, 2017).

Mistrovství světa v roce 2018 proběhlo opět v rámci Mistrovství světa v kanoistické slalomu. Akce se konala od 25. do 30. září 2018 v Rio de Janeiru v Brazílii. Soutěžilo se na stadionu Deodoro Whitewater, který hostil kanoistické slalomy na Olympijských hrách 2016. Česká republika měla na této soutěži dva zástupce; Víta Přindiše a Ondřeje Tunku. Ondřej Tunka bohužel skončil již ve čtvrtfinále. Vít Přindiš si vedl lépe a dostal se až do finále, kde ale skončil na čtvrté pozici. Zlato si odnesl Ital Christian de Dionigi. Stříbrnou medaili získal Boris Neveu z Francie a bronz Argentinec Thomas Bersinger (International canoe federaton, 2018). Za ženy reprezentovaly Českou republiku Barbora Valíková a Veronika Vojtová. Druhá zmiňovaná vypadla již před čtvrtfinále. Barbora Valíková se do čtvrtfinále dostala, ale bohužel skončila na 14. místě (International canoe federation, 2018).

Mistrovství světa v extrémním slalomu v roce 2019 se konalo v Praze. Slalomová trať v pražské Troji hostila již šestnáctou akci světového formátu. Podle dostupných informací se Světového poháru ve vodním slalomu zúčastnilo 320 závodníků z 39 zemí. V extrémním slalomu se závodilo celkem v osmi kategoriích: muži K1, C1, K1 CSLX, ženy K1, C1, C2 mix, K1 CSLX (kategorie C – canoe, kategorie K – kajak), (Internatinal canoe federation, nedatováno). V závodě můžu se objevila i dvě česká jména, a to Víta Přindiše a Vavřince Hradílek. Oba jmenovaní postoupili do semifinále. Hradílek s přehledem vedl už od začátku, ale Přindiš měl problémy a strkanice. Do finále poté postoupil už jen Hradílek (Mistrovství světa, 2019). Bohužel startoval ze špatné pozice a dostal se do strkanice a závod dokončil na čtvrtém místě. Se zlatou medailí skončil Stefan Hengst z Němeka. Stříbro získal Nikita Gubenko z Ruska a bronz získal Pedro Goncalves z Brazílie (White water centre Prague Troja, 2019).

V extrémním slalomu se objevilo i 16 kajakářek. Českou republiku reprezentovaly Veronika Vojtová a Amálie Hilgertová. Bohužel Amálie Hilgertová nepostoupila ani do čtvrtfinále. Zato Veronika Vojtová se držela až do finále a vyhrála zlatou medaili. Na druhém místě skončila Ruska Polina Mukhgaleeva a bronz vybojovala Němka Caroline Trompeter (Mistrovství světa, 2019). Mistrovství světa v roce 2020 neproběhlo kvůli pandemii COVID-19

Extrémní slalom žen na Mistrovství světa v kanoistice 2021 se konal 24. – 26. září v Centru vodních sportů Čunovo v Bratislavě. Jednalo se o čtvrtý ročník závodu. Soutěže se zúčastnilo 55 sportovců z 24 zemí. Závod vyhrála Jessica Fox z Austrálie. Stříbro

získala Elena Apel z Německa. Úřadující mistryně světa Veronika Vojtová z České republiky, která získala titul v roce 2019 v Praze, se nezúčastnila. Účast na tomto ročníku byla největší, zřejmě kvůli zařazení do olympijských sportů (International canoe federation, 2021).

Soutěž vyhrál Joe Clark z Velké Británie, Fin Butcher z Nového Zélandu získal stříbro a Mario Leitner získal bronz. Stefan Hengst z Německa vstupoval do závodu jako úřadující mistr světa, který získal v roce 2019 v Praze. Rakušan Mario Leitner vstupoval do závodu jako světová jednička, když skončil třetí v pořadí Světového poháru 2021. Vítězem pořadí se stal Čech Vít Přindiš, který rovněž vstupoval do závodu jako favorit (International canoe federation, 2016).

Další možnost, kde tuto disciplínu zahlédnout je série Světového poháru. Tyto závody začaly již v roce 2016 o rok dříve než Mistrovství světa. Světový pohár je série pěti závodů. Každý závod se koná v jiném městě a jiné zemi. Poslední závod je finálový. První závod série se konal v italském městě Ivrea 3. – 5. června 2016. Na prvním místě skončil Vařinec Hradílek a druhé místo získal Vít Přindiš na třetím místě se umístil Richard Powell z USA. Závodilo také osm žen z toho dvě české zástupkyně. Zlatou medaili získala Adja Novak ze Slovinska. Stříbro získala Kate Eckhardt z Austrálie a na třetím místě se umístila Amálie Hilgertová. Druhá česká zástupkyně Monika Jancová skončila na šestém místě (International canoe federation, 2016). Druhý závod se konal ve španělském La Seu d'Urgell. V čele tabulky na prvním místě se umístil Vít Přindiš. Stříbro získal Jaxon Merritt z Austrálie a bronz získal Ondřej Tunka. V druhé etapě nastoupilo o šest žen více. Česko mělo jednu zástupkyni; Veroniku Vojtovou. Ta nakonec skončila na pátém místě. Na prvním místě se umístila Nizozemka Martina Wegman, stříbro získala Georgia Rankin z Austrálie a na třetím místě skončila Sage Donnelly z USA (International canoe federation, 2016). Třetí etapa se konala v Pau ve Francii 17. – 19.6.2016. V kategorii mužů se přihlásilo 50 závodníků. Česká republika měla dva zástupce; Víta Přindiše a Vavřince Hradílka. Ti vyhráli zlatou a stříbrnou medaili. Na třetím místě se umístil Švýcar Martin Dougoud. V ženské kategorii se přihlásilo celkem 18 závodnic. Za Českou republiku nastoupily Veronika Vojtová a Amálie Hilgertová. Obě v závodě skončily v semifinále na sedmém a osmém místě. Zlatou medaili získala Francouzka Caroline Loir, stříbro Adja Novak ze Slovinska a bronz opět Francouzka Alixe Degremont (International canoe federation, 2016). Čtvrtá etapa se konala v pražské Troji 1. – 4.9.2016. Česká republika měla v mužské kategorii tři zástupce; Vavřince Hradílka, Víta Přindiše a Ondřeje Tunku. Nejlépe z nich dopadl Vavřinec Hradílek na

pátém místě. Na prvním se umístil Hannes Aigner z Německa, stříbro získal Tren Long z USA a bronz Brazilec Pedro Da Silva. V ženské kategorii se zúčastnilo osm závodnic z Česka z celkových šestnácti. První místo vyhrála Veronika Vojtová, stříbro získala Nizozemka Martina Wegman a bronz Brazilka Ana Satila (International canoe federation, 2016). První etapa Světového poháru 2017 se konala v pražské Troji a zástupci z České republiky v domácím prostředí zazářili. V mužské kategorii vyhrál Michael Dawson z Nového Zélandu a stal se tak prvním Novozélandanem, který vyhrál medaili Světového poháru, ale stříbro získal Vavřinec Hradílek a bronz Ondřej Tunka. V ženské kategorii vyhrála Češka Amálie Hilgertová, druhá byla Francouzka Camille Prigent a na třetím místě se umístila Tereza Fišerová (International canoe federation, 2017). Druhá etapa se konala 22. – 25.6.2017 v Augsburgu v Německu. Z Českých závodníků se zúčastnili Ondřej Tunka a Vít Přindiš. Zlatou medaili získal Boris Neveu z Francie, stříbro Němec Hannes Aigner a bronz Mike Dawson z Nového Zélandu. Vítěz podával rozhovor a uvedl, že taktika ani strategie neexistuje a hlavní je boj a zábava. Z Českých ženských zástupkyň nastoupily Amálie Hilgertová, která skončila na pátém místě a Tereza Fišerová, skončila na šestém místě. Zlatou medaili získala Němka Jasmin Schornberg, stříbro Nizozemka Martina Wegman a bronz Selina Jones z Německa (International canoe federation, 2017).

Vítězka poté podávala rozhovor, zmínila, že taktiku v závodě neměla téměř žádnou, stejně jako vítěz v mužské kategorii. Snažila se jen loď hnát dopředu a vyhnout se kolizím. Podle rozhovorů tento sport vypadá, jako sport pro každého, protože v rozhovorech se pořád jen uvádí, že není potřeba taktika ani trénink. Bohužel toto je omyl, protože tito závodníci všichni závodí ve vodním slalomu, jako profesionální sportovci (International canoe federation, 2017).

Třetí etapu v Německém Markkleebergu vyhrál v mužské kategorii Vít Přindiš, na druhém místě skončil Portugalec Antoine Launay a na třetím místě byl Francouz Boris Neveu. V ženské kategorii na prvních dvou místech Česká dvojice Tereza Fišerová a Amálie Hilgertová. Bronz získala Francouzka Marie-Zelia Lafont (International canoe federation, 2017). Následuje čtvrtá etapa ve městě Ivrea v Itálii 31.8. – 3.9.2017. Z Čechů se zúčastnil pouze Vavřinec Hradílek, který skončil na devátém místě. První místo obsadil Němec Hannes Aigner, druhé místo Ital Christian De Dionigi a třetí místo Tren Long z USA. V ženské části byla extrémně malá účast. Závodu se účastnilo pouze šest závodnic a Českou republiku reprezentovala Amálie Hilgertová, která získala druhé místo. Na prvním místě skončila Brazilka Ana Satila a na třetím Sage Donnelly z USA (International canoe federation, 2017). Poslední finálová část se konala ve Španělsku

v La Seu d'Urgell 7. – 10.9.2017. Opět reprezentoval pouze Vavřínek Hradílek, který skončil na třináctém místě. První příčku obsadil Němec Hannes Aigner, druhou Mike Dawson z Nového Zélandu a třetí Španěl David Llorente. Z žen nastoupila Amálie Hilgertová, která skončila na čtvrtém místě. Zlatou medaili získala Nizozemka Martina Wegman, stříbro Francouzka Camille Prigent a bronz Ruska Polina Mukhgaleeva (International canoe federation, 2017). Před prvním závodem bylo rozhodnuto, že ve vodním slalomu bude třída C2 mužů vyřazena z olympijského programu. Takže se snížili účastníci na Světové poháru. K1 cross byl přejmenován na Extreme Kayak. Světový pohár v roce 2018 měl opět pět sérií. V extreme slalomu byli ale pouze tři. První na Slovensku v Liptovském Mikuláši 21.- 24.6.2018. V kategorii mužů neměla Česká republika zastoupení. Zlatou medaili vyhrál Rus Pavel Eigel, stříbro Mike Dawson a bronz Dimitri Marx. V ženské kategorii nastoupila Amálie Hilgertová, která skončila šestá. První místo vyhrála Sage Donnelly z USA, druhé Brazilka Ana Satila a třetí Alsu Minazova z Ruska (International canoe federation, 2018). Druhá etapa se konala v Krakově 29.6. – 1.7.2018. V mužské kategorii opět chyběl Český zástupce, což z hlediska bodování, které je uvedeno níže, dává smysl, jelikož z oficiálních závodů mají sportovci již mnoho bodů. Na prvním místě se umístil Nikita Gubenko z Ruska, na druhém Mike Dawson z Nového Zélandu a na třetím Michal Smolen z USA. V ženské kategorii také chyběly České zástupkyně. První příčku obsadila Ruska Polina Mukhgaleeva, druhou Brazilka Omira Estacia Neta a třetí Jie Yang z Číny (International canoe federation, 2018).

Na těchto závodech se poprvé podařilo uspět i Číně. Třetí a tím také poslední závod Světového poháru 2018 se konal v Německém Augsburgu 6. – 8.7.2018. Zde nastoupili dva Češi; Ondřej Tunka, který končil na čtvrtém místě a Luboš Hilgert na osmnáctém místě. První místo vyhrál Rus Pavel Eigel, druhé Polák Rafal Polaczyk a třetí Němec Stefan Hengst. V ženské kategorii Českou republiku reprezentovala Veronika Vojtová, která skončila osmá. První místo obsadila Brazilka Ana Satila, druhé Nizozemka Martina Wegman a třetí Ruska Polina Mukhgaleeva (International canoe federation, 2018).

Další etapy byly zrušeny kvůli povodním. V roce 2019 už byly jen čtyři etapy Světového poháru a poslední finálová je Mistrovství světa v Praze, které již bylo zmíněno výše. První závod se konal v Anglii v Lee Valley 13. – 16. 6. 2018. Zástupcem České republiky byl Vavřínek Hradílek, který se umístil na čtvrtém místě. První místo získal Etinne Chappell z Velké Británie, druhé místo Ital Christian De Dionigi a třetí Rus Sergey

Maimistov. V ženské kategorii se opět zúčastnilo minimum sportovkyň. Za Českou republiku nastoupila Amálie Hislgerťová a získala čtvrté místo. Zlatou medaili převzala Ruska Alsu Minazova, stříbro Ruska Polina ukhgaleeva a bronz Ashley Nee z USA (International canoe federation, 2018). Druhý závod se konal 21. – 23. 6. 2019 v Bratislavě. Tam vyhrál Vavřinec Hradílek zlatou medaili. Stříbro si domů odvezl Brazilec Pedro Goncalves a bronz Aleksandr Nepogodin z Ruska. V ženské kategorii nastoupilo jen šest sportovkyň a žádná reprezentantka České republiky. Zlato vyhrála Ashley Nee z USA, stříbro Evy Leibfarth z USA a bronz Ruska Daria Kuznetsova (International canoe federation, 2019).

Třetí závod se konal ve Slovinském Tacenu 28. – 30. 6. 2019. Český zástupce Vavřinec Hradílek skončil na devátý. První místo získal Kanadčan Ben Hayward, druhé Brazilec Pedro Goncalves a třetí Ital Christian De Dionigi. Účast žen v závodě byla opět slabá. Nastoupilo šest závodnic. Zlatou medaili získala Martina Wegman, stříbro Caroline Trompeter z Německa a bronz Slovinka Ajda Novak (International canoe federation, 2019). Poslední závod série se konal v Německém Markkleebergu 30. 8. – 1. 9. 2019. První příčku obsadil Etienne Chappell, druhou Max Karlsson ze Švédska a třetí Tren Long z USA. V ženské kategorii na prvním místě Caroline Trompeter z Německa, na druhém Ashley Nee a na třetím Sage Donnelly obě z USA (International canoe federation, 2019).

Mezinárodní kanoistická federace sestavuje bodový seznam, který je sestaven na základě pěti nejlepších výsledků sportovců, kteří se účastnili závodů ICF Extreme Canoe Slalom Ranking Series (viz Tabulka 1). Události zahrnuté do výpočtu v žebříčku se počítají z období dvou let. V úvahu se tedy berou všechny závody ve dvouletém období bezprostředně před příslušným datem vydání a do žebříčku každého sportovce se započítává pět nejlepších. Sportovci, kteří mají pět a více závodů splněných, přičemž se stále sčítá jen pět nejlepších výsledků, jsou zařazeni nad všechny sportovce, kteří mají pouze čtyři absolvované závody. Poté ti, co mají čtyři výsledky jsou zařazeni nad ty se třemi a takto to pokračuje dále. Sportovci, kteří mají pouze jedny absolvované závody se ocitnou na konci seznamu. Body se přidělují z alokační tabulky na základě konečných výsledků soutěže, které se loď zúčastní, a v závislosti na úrovni soutěže (International canoe federation, 2022).

Final results	<i>Points (P)</i>	Final results	<i>Points (P)</i>	Final results	<i>Points (P)</i>	Final results	<i>Points (P)</i>	Final results	<i>Points (P)</i>
1	50	11	30	21	20	31	10	41	2
2	46	12	29	22	19	32	9	42	2
3	42	13	28	23	18	33	8	43	2
4	38	14	27	24	17	34	7	44	2
5	36	15	26	25	16	35	6	45	2
6	35	16	25	26	15	36	5	46	2
7	34	17	24	27	14	37	4	47	2
8	33	18	23	28	13	38	3	48	2
9	32	19	22	29	12	39	2	...	2
10	31	20	21	30	11	40	2	...	2

Tabulka 1 - Alokační tabulka bodů

Zdroj: ICF

(https://www.canoeicf.com/sites/default/files/csl_2022_rules_appendices.pdf)

Competition level	CLF
Olympic Games ICF World Championships	2
ICF World Cup Continental Championships Continental Games	1
ICF Ranking competition	0.5

Tabulka 2 - Body podle soutěže

Zdroj: ICF

(https://www.canoeicf.com/sites/default/files/csl_2022_rules_appendices.pdf)

Do soutěží, které se počítají do žebříčku jsou pouze mistrovství, která se konají na domovském kontinentu. Z tabulek výše se dá podle obecného vzorce vypočítat výsledek jednotlivých závodů (viz Tabulka 1 a Tabulka 2). Vzorec se takový, že se mezi sebou vynásobí číslo podle pořadí závodníka s číslem podle typu soutěže. Když uvedu příklad, tak sportovec získal osmé místo na závodě Světového poháru, což znamená, že získá 33 bodů (33x1), (International canoe federation, 2022).

Jiný výpočet bodů platí pro sportovkyně v těhotenství. Body se jim zmrazí na hodnotu prvního data uvolnění následujícího po ukončení soutěže. Body sportovce zůstanou na této hodnotě po dobu 24 měsíců a zůstane zachován žebříček ICF odpovídající této bodové hodnotě. Svaz sportovců musí písemně informovat generálního sekretáře ICF a předsedu výboru kanoistického slalomu o tom, že sportovec nebude

závodit. A předloží lékařské potvrzení. Pokud se sportovec do 24 měsíců vrátí do soutěže, získá body a bude nově zařazen do žebříčku. Jejich nové soutěže po těhotenství budou použity při výpočtu jejich žebříčku ICF. Pokud se ale nevrátí k závodění, body získané v závodech před těhotenstvím se vymažou a bude vyřazen ze žebříčku (International canoe federation, 2022).

V Paříži 2024 se extrémní kanoistický slalom poprvé objeví v olympijském programu s novým olympijským medailovým závodem. Olympijská medailistka Jessica Fox si myslí, že je důležité ukázat, že se sport vyvíjí a inovuje. Poskytuje další využití pro dějiště divoké vody a oslovuje větší kajakářské publikum (Paddle Australia, nedatováno). Zařazení kánoe a slalomu na kajaku na olympiádu může být nákladné. Hostitelská města musí financovat výstavbu vysoce specializovaných toků s divokou vodou nebo najít blízké řeky, které budou hostitelským místem. Vzhledem k tomu, že olympijský výbor usiluje o to, aby hry byly přitažlivé pro mladší publikum a byly dostupné pro hostitelská města, snižovaly náklady a počet sportovců, sportovní federace mají obtížnou volbu. Modernizovat, nebo zemřít. Přidání nové disciplíny do olympijského harmonogramu nebude vyžadovat žádné extra kvóty pro sportovce, přičemž mnoho závodníků v kanoistickém slalomu bude pravděpodobně soutěžit v extrémních soutěžích. Tváří v tvář této realitě se ICF rozhodla propagovat extrémní slalom. Zařazení extrémního slalomu je dobrou zprávou pro výrobce kajaků, distributory a nadšence, protože nepochybně otevírá dveře novým trhům a příležitostem. Zahrnutí extrémního slalomu v Paříži však v očích všech automaticky nepřináší hotové nebo rozsáhlé výhody pro toto odvětví. Z pohledu sportovců, extrémní slalom sice přináší zvýšenou expozici a vzrušení pro závody pádlového sportu, ale nezvyšuje počet závodníků pádlového sportu, protože se mohou zúčastnit pouze ti, kteří již závodí v disciplíně kanoistického slalomu na olympijských hrách. Také se omezí pro olympijské hry v Paříži 2024 program sprintu na deset medailí a navýší slalom na šest medailí (The paddle sports show, 2021).

2 CÍLE

2.1 Hlavní cíl

Jako hlavní cíl této práce jsem si zvolil představit široké veřejnosti disciplínu Extreme canoe slalom cross, její vznik, vývoj a základní pravidla.

2.2 Dílčí cíle

- 1) Uspořádat základní informace o této nové disciplíně, která se pojede poprvé na letních Olympijských hrách 2024 v Paříži.
- 2) Přiblížit atraktivitu disciplíny Extreme canoe slalom crossu a představit rozdíly s vodním slalomem
- 3) Zjistit zájem předních českých i zahraničních sportovců (slalomářů) o tuto disciplínu a připravenost na ni

3 METODIKA

V přehledu poznatků vycházím z dostupné české i zahraniční literatury. Vytvářím tak ucelený soubor textu týkající se kanoistiky a zejména nové disciplíny Extreme canoe slalom cross. Dotazníkové šetření probíhalo formou otázek rozeslaných emailem 8 českým a 1 závodníkovi ze Slovenska.

Sportovce jsem vybíral na základě úspěšnosti v disciplíně extreme canoe slalom cross. S některými vybranými sportovci jsem osobně závodil v Českém poháru. Při tvorbě práce, tak vycházím také ze svých dlouholetých zkušeností s kanoistikou.

Vytvořil jsem dotazník formou 15 otázek, kde se respondentů ptám, jaký mají názor na novou olympijskou disciplínu. Zajímaly mě názory našich předních českých závodníků, zda se na tuto disciplínu při přípravě specializují, když se má objevit nově v Olympijských hrách v roce 2024 v Paříži. Také mě zajímalo, zda jsou v České republice vhodné podmínky pro přípravu na tuto disciplínu. Otázky, které jsem jednotlivým závodníkům rozeslal uvádím v Tabulce 2.

Tabulka 3: Otázky rozeslané respondentům

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu?
2. Co pro tebe tato disciplína znamená?
3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?
4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?
5. Trénuješ sám nebo ve skupině?
6. Vidiš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?
7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?
8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?
9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

10. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?
11. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?
12. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?
13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář, jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?
14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?
15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

4 VÝSLEDKY

V této kapitole uvádím přepsané rozhovory s 9 sportovci – 8 českými a 1 kajakářem ze Slovenska. Ve všech případech jsem použil stejné otázky týkající se disciplíny Extreme canoe slalom cross. V rozhovorech jsem chtěl zjistit jaké názory mají naši přední kajakáři na novou disciplínu, porovnat odpovědi jak mužů, tak i žen, co se týká jejich tréninkového plánu na tuto novou disciplínu. Z rozhovorů vyplynulo, že většina závodníků Extreme canoe slalom cross chápe jako doplňkovou ke své hlavní a dominantní kategorii.

4.1 Přepisy rozhovorů

R1 (reprezentant ve vodním slalomu kategorii K1, Vicemistr světa ve vodním slalomu, celkový vítěz světového poháru ve vodním slalomu)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu?

Ano.

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Výzva.

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Ano jsou.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Zatím netrénuji, pouze před závody si jednou zkusím rampu.

5. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Ve skupině.

6. Vidiš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

Vidím, ale zatím se speciální tréninky nedělají ale, tuším že brzy začnou.
Je nutné si hlavně zvyknout na jinou loď a jiné průjezdy branek.

7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Ano, vždy před závody, protože je každá rampa úplně odlišná.

8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Netrénuji, ale asi bych měl.

9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Kontakt nevyhledávám a při závodění se snažím být co nejvíce vepředu, abych se nemusel s nikým pošouchovat.

10. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Ano, ale ještě lépe ve slalomu. Popravdě ani nevím, jaká budou kritéria.

11. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

Na Trnávce cca rok 2015.

12. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

Celkový vítěz SP 2021.

13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář, jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Nejsem si jist, zda je to opravdu tak.

14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Oboje.

15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Myslím si, že může být, ale nedokážu to objektivně posoudit.

R2 (reprezentant ve vodním slalomu kategorie K1, Olympijský vítěz ve slalomu)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalomu crossu?

Ano.

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Nový sport, přiblížení sportu běžným vodákům.

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe crossu?

ANO, ale je otázkou, jakým směrem se cross do budoucna vydá.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Netrénuji.

5. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Sám.

6. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Jen před závody.

7. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Ne, není to rozhodující parametr.

8. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Není to pro mě, ale myslím, že někdo se v tom najde.

9. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Jel bych to, ale není to něco na co bych se cíleně připravoval.

10. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

MS Bratislava.

11. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

Vypadl v kvalifikaci.

12. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář, jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Není to pravda, cross bude mít vyčleněné kvóty a bude možné se kvalifikovat přímo. Slalomář bude mít pouze možnost jet cross jako svou druhou disciplínu.

13. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Vytrvalost.

14. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Ne.

15. Vidiš nějaký zásadní rozdíl v tréninku? (Slalom/slalom cross)?

Jiný sport.

R3 (reprezentant v kategorii U23 ve vodním slalomu)

16. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu ?

Ano

17. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Pro mě osobně nic moc neznámá, ale myslím, že může být divácky velmi zajímavá.

18. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Řekl bych, že spíše ne, ale určitě se zlepšují.

19. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Netrénuji na ni.

20. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Vůbec.

21. Vidiš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

V tréninku si myslím, že rozdíly budou hlavně ve trénování eskymáků a skoků z rampy.

22. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Párkrát ano

23. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Na slalom crossu ano, na slalomu ne.

24. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Myslím si, že může být divácky zajímavá, ale rozhodně by neměla nahradit vodní slalom.

25. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Ne, preferoval bych slalom.

26. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

V Troji.

27. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

Řekl bych, že nějaké 30.místo na MS juniorů.

28. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář,jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Myslím si, že by měly být nominace oddělené.

29. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Přes zimu spíše silovému a v sezóně převážně vytrvalostnímu

30. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Myslím si, že je jednodušší na pochopení, a proto může někomu připadat atraktivnější.

R4 (Juniorská reprezentantka ve vodním slalomu a sjezdu, mistrině Evropy v kategorii C1)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu?

Ano.

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Mám ji ráda

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Řekla bych, že ano.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Netrénuji, pouze před závody.

5. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Ve skupině.

6. Vidíš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

Ano vidím. Slalom je více technický. Podle mě cross je spíše kontaktní sport.

7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Pouze před závody.

8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Ne.

9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Nelíbí se mi, když někteří závodníci jsou agresivní či suroví. Proto si myslím že se v tomto sportu také projeví charakter jednotlivých závodníků.

10. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Spíše ne.

11. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

V Tacenu 2021, Slovinsko.

12. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

1.místo ME v Solkanu.

13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář, jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Chápu důvody, proč toto pravidlo bylo vytvořeno.

14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Hodně záleží na časovém období, ale řekla bych stejně.

15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Pokud nemá dotyčný divák ze slalomem blízký vztah, tak ano

R5 (reprezentantka ve vodním slalomu kategorii K1, vicemistrině světa v Extreme canoe sl.crossu)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu?

Ano.

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Zatím spíše takové odreagování od slalomu. Zábavné zpestření. Jezdím ho už od samého začátku a přijde mi, že se začíná brát vzhledem k olympiádě víc vážně.

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Trochu jsme zaspali. Hodně ostatních států už má například crossové tréninky a simulaci závody. Rampa jim také stojí permanentně. To u nás vůbec není.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Nikde. Jezdím pouze závody.

5. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Slalom ve skupině, cross se u nás netrénuje.

6. Vidíš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

Řekla bych, že slalom je skvělý základ pro cross, ale taktiky a reakce si člověk vyzkouší pouze při závodě nebo alespoň simulovaném tréninku. Cross není zdaleka tak technická disciplína, takže podle mě nevyžaduje tolik tréninku samotného crossu.

7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Nemám kde.

8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Ne, jen když se opravdu převrátím.

9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Myslím si, že je určitě hodně divácky atraktivní, je to velký adrenalin. Bohužel problémem jsou zatím nejasná pravidla a nedostatečné ochranné vybavení.

10. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Určitě.

11. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

V Itálii v Ivrei. Byl to úplně první cross na SP.

12. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

1.místo SP Praha,1.místo SP Tacen,2.místo MS do 23 let,3.místo MS Pau 2017,3.místo SP Maarkkleberg,2.místo SP Maarkkleberg

13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář. Jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Vidíš, to jsem ani nevěděla.

14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Trénujeme oboje, ale možná lehce převažuje síla.

15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Pro mě ne, ale pro laiky určitě ano.

R6 (reprezentant ve slalomu na divoké vodě K1,2.místo na Olympijských hrách 2012 Londýn)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu?

Ano

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Další možnost a napětí při soubojích ve vodě.

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Zatím úplně ne.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Na řekách. Ale bude se třeba zaměřit na tratě.

5. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Sám.

6. Vidíš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

Ano jiný sport.

7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Je to důležitý.

8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Ne.

9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Dobrý směr. Zatím špatně řízen ze strany ICF.

10. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Ano.

11. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

SP 2016.

12. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

Mistr světa.

13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář, jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Blbý. Hloupě vymyšleno.

14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Obojí stejně.

15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Ano.

R7 (Juniorská reprezentantka ve vodním slalomu kategorii K1, C1)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu ?

Ano.

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Má hlavní kategorie je canoe slalom K1 i C1 extreme slalom je pro mě doplňující disciplínou. Ale samozřejmě například na závody extreme slalom trénujeme a snažíme se o co nejlepší výsledky. Tuto kategorii mám ráda, i když si myslím, že v ní je stále spousta nedokonalostí a potřebovala by pár úprav pravidel.

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Myslím si, že ano. Samozřejmě, pro rozhodčí je těžké najednou posuzovat novou kategorii, ale časem nevidím problém.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Nejčastěji ji trénuji před závody, hlavně na tratích mistrovství světa a Evropy. Je důležité si v každé destinaci vyzkoušet aspoň rampu před startem. V olomouci extreme slalom netrénujeme.

5. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Slalom trénuji ve skupině. Extreme slalom si většinou trénujeme pár jízd sami, poté ve dvojicích/trojicích

6. Vidiš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

Samozřejmě rampa a plastová loď. Člověk si musí zvyknout

7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Ano

8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Nerozumím otázce

9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Mně se to líbí, je to akční a pořád se něco děje. Stejně tak divák má pořád co sledovat. Bohužel si myslím, že někdy je kontaktu až moc, například 5 až 6 lidí bylo na ME zraněno a to mi nepřijde úplně v pořádku.

10. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Samozřejmě bych preferovala slalom,ale myslím,že v mém věku se o OH 2024 nemusíme

11. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

V troji na nominacích na ME,MS

12. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

5.místo na MS juniorů, 4.místo MČR

13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář,jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Toto mi přijde zvláštní. Nemyslím si, že by to taktomělo být. Přeci nemusíš být nejlepší v obojím, a přesto v jednom nejlepší být můžeš. Nepřijde mi to relevantní.

14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Vytrvalostnímu

15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Myslím,že klidně ano. Ne pro mě osobně, ale obecně možná ano.

R8 (reprezentant Slovenska na divoké vodě kategorii K1, 2.místo na Olympijských hrách Tokio 2020)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu ?

Ano.

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Znamená pre mňa možnosť bojovať o ďalšiu olympijskú medailu.

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Neviem jako v ČR,ale na Slovensku moc vhodné niesú.Zatial'ani poriadne nemáme s kým trenovať.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Netrenujem :D

5. Trénuješ sám nebo ve skupině?

Skor sám

6. Vidíš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

Podľa mojho názoru sú to tak rozdielne disciplíny,že podmienka aby na OH v crosse mohlo štartovať iba človek,ktorý súťaží v slalome je smiešna. Ne,cross by mal byť samostatnou disciplínou nezávislou od slalomu.

7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Iba na pretekoch .

8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Verim,že ho už mám zvládnutý.Možno by som ale mal popracovať na jeho rychlom prevedení.

9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Velmi negativny.Vo vela prípadoch mi to prišlo nie len kontaktné ale dokonca proti zásadám fair play.

10. Chtěl by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Kedže by to znamenalo,že by som sa kvalifikoval aj v slalome, tak určite áno.

11. Kde jsi závodil poprvé v extreme slalom crossu?

Na pretekoch svetového pohára v Seu d'Úrgell.

12. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

Ani neviem

13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář, jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Jako som už povedal,sů to pre mňa dve diametrálne odlišné disciplíny a toto kritérium by podľa mojho názoru malo byť zrušené.

14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Pravděpodobne viac sylovému, ale snažím sa pokryť všetky zložky prípravy.

15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Nerad by som to porovnával,ale myslím si že sledovať to z brehu je celkom atraktívne.

R9 (reprezentantka ve slalomu na divoké vodě kategorii C1 ,mistrině Evropy v Extreme canoe slalom crossu 2022 Liptovský Mikuláš)

1. Závodil jsi někdy v extreme canoe slalom crossu ?

Ano.

2. Co pro tebe tato disciplína znamená?

Zábavu, odreágování.

3. Jsou vhodné podmínky v ČR pro disciplínu extreme slalom canoe cross?

Zatím ne, tak stoprocentní jako pro slalom, ale věřím, že se to bude zlepšovat, v hodné tratě na to jsou. Teď to zatím tak není, protože je to velmi mladá disciplína, která se stále rozvíjí.

4. Kde nejčastěji trénuješ na tuto disciplínu?

Při závodech.

5. Trénuješ sama nebo ve skupině?

Sama i ve skupině.

6. Vidíš nějaký zásadní rozdíl v tréninku (slalom/slalom cross)?

Co se týče fyzické přípravy nijak extra velký rozdíl tam není, co se týče techniky, tak tam vidím větší mezeru.

7. Trénuješ skoky ze startovní rampy?

Ano, trénuji.

8. Trénuješ eskymácký obrat „venku“ na divoké vodě?

Ne.

9. Jaký máš názor na tuto formu kontaktního závodění?

Je to zajímavé ale úplně něco jiného než slalom.

10. Chtěla by si se kvalifikovat v této disciplíně na OH 2024 do Paříže?

Ano.

11. Kde jsi závodila poprvé v extreme slalom crossu?

Myslím, že na nějakém závodě, který se konal v Troji.

12. Tvé nejlepší umístění v této disciplíně?

Mistrovství Evropy 2022 první místo

13. Pokud se chceš kvalifikovat na LOH slalom crossu, musíš se zároveň kvalifikovat jako slalomář, jaký je tvůj názor a pohled na toto kritérium?

Toto není zas tak úplná pravda, jelikož teď ještě je vše v řešení. Nicméně se ví, že se pojede mezinárodní závod, kde je možné vyjet extra místo pro OH.

14. Věnuješ se více silovému nebo vytrvalostnímu tréninku?

Nelze určit.

15. Je dle tebe tato disciplína atraktivnější než slalom na divoké vodě?

Záleží na úhlu pohledu. Pro mě osobně je slalom pořád více.

5 DISKUSE

Cílem této práce bylo představit veřejnosti novou disciplínu Extreme canoe slalom cross, uspořádat základní informace, přiblížit atraktivitu a zjistit zájem českých i zahraničních sportovců (slalomářů) o tuto disciplínu. Bylo pro mne těžké zorientovat se v dostupné literatuře, protože názvosloví této disciplíny je nové a ne zcela zakotvené. V použitých zdrojích se objevovaly názvy v podobě Extreme canoe slalom cross, slalom cross, canoe cross a extreme canoe. Dle výsledků z rozhovorů většina závodníků vnímá tuto sportovní sekci jako výzvu, možnost bojovat o další cenné kovy, ale především hlavně zábavu a odreagování. Podle Vavřince Hradílka je to osvěžující změna, vzrušující událost, která je součástí závodních příležitostí. Avšak například názor Norky Mariann Sæther je jiný. Vyjádřila se, že nechápe účel soutěží a už vůbec nechápe slovo „extrémní“ v názvu a proč by někdo měl v závodě dělat eskymácký obrat. Přijde jí, že je to spíše cirkus na pobavení publika (Men's Journal, nedatováno).

Bylo pro mě velkým zážitkem, že jsem mohl nasát atmosféru Světového poháru, který se konal ve dnech 9.-12.6 2022 v Praze Troji. Doplnilo to mé povědomí o disciplíně na kterou se tato bakalářská práce zaměřuje. Organizace byla naprosto precizní, dopoledne byly na programu závody Světového poháru ve slalomu a v pozdních odpoledních hodinách se jel Extreme canoe slalom cross. Měl jsem tu možnost se setkat osobně se závodníky a organizátory. Mohu říct, že tak jak na mě působí sympaticky v rozhovorech, tak i při reálném osobním setkání jsou naprosto stejní. Navázal jsem s nimi na rozhovory, které jsem použil v bakalářské práci. Především mě zaujala Tereza Fišerová a její soustředění na závod, procházení si „v duchu“ tratě a její všestrannost. Jela tři disciplíny-C1, K1 a extreme canoe slalom cross. Co se týká C1 získala zlatou medaili, v K1 byla ve finálové jízdě pátá. Bez trestného doteku by se posunula na třetí příčku a v extreme canoe slalom cross potvrdila svou formu z mistrovství Evropy a vyhrála, i přesto, že měla úraz v semifinálové jízdě (natržené obočí), kdy do ní najela soupeřka a zranila ji špičkou lodě. Je zajímavé, že Terka se specializuje na disciplínu C1 a zároveň podává vynikající výkony na K1 a posléze i v extrem canoe slalom crossu. I když pro ni je slalom stále na prvním místě, dle dostupných informací z rozhovorů trénuje „startovní skoky z rampy“ oproti jiným závodníkům, kteří si rampu sjedou jen při závodech. Je specifické, že každá startovní rampa je úplně jiná a zcela odlišná. Např. v Augsburgu v Německu je speciální startovací rošt vyklápěcí a bude dějištěm mistrovství světa.

Z dalších závodníků bych vzpomenu Jakuba Grigara, který mi sdělil, že se na závod v extreme canoe slalom crossu velmi těší. Pořád u něj je dominantní disciplínou slalom. V Troji se v extreme canoe slalom crossu Jakubovi moc nedařilo, vypadl při rozjížděce.

Po závodě jsem dělal rozhovor také s jedním zahraničním závodníkem, konkrétně Joe Clarkem z Velké Británie. Tento rozhovor se liší od ostatních tím, že hodnotí samotný světový pohár v Troji a nebylo při něm použito všech 15 otázek. Tento závodník se v tomto závodě umístil na 2. místě. Z rozhovoru s ním jsem zjistil, že Joe Clarka disciplína Extreme canoe slalom cross moc baví, má při jízdě úplně jiné pocity než při tradičním kanoistickém slalomu. Rád by se také nominoval do Paříže na Olympijské hry v této disciplíně. Popisuje, že atmosféra v Praze pro Extreme byla skvělá, ale mohla se zlepšit, kdyby mezi finále kanoistického slalomu a extrémem byla kratší doba pro přípravu závodící tratě. Kvůli dvouhodinové pauze spousta diváků odešla. Má pocit, že jednoho dne, může být Extreme canoe slalom cross stejně populární mezi veřejností jako klasický slalom. Nemá zatím žádné specifické přípravy na tuto disciplínu, ale myslí si, že jeho trénink se bude dále vyvíjet, stejně jako další akce. Celý tento rozhovor byl proveden v anglickém jazyce a uvádím jej v Příloze 2.

Závod v takovém formátu jsem viděl poprvé. Co se týká vybavení, lodě na extreme canoe slalom cross je dvakrát těžší než na slalom. Závodníci používají stejné vesty, někteří volí i stejná pádla. Přilba musí mít ochranu uší ale nemusí být celoobličejová (integrální). V rozhovoru se závodnice Terezou Fišerovou zmínila, že bude uvažovat o používání integrální helmy. Stran časového harmonogramu jednotlivé rozjížděky v rámci závodů pro extreme canoe slalom cross na sebe velmi plynule navazovaly bez časových průtahů.

Pokud bych se měl zamyslet nad tím, co bych v této práci udělal jinak, chtěl bych oslovit více zahraničních sportovců závodící v nové disciplíně Extreme canoe slalom cross. V této práci jsem se zaměřoval především na české závodníky a to z důvodu, že se s nimi znám osobně.

ZÁVĚR

Jak již bylo zmíněno v úvodu, je nutné upravovat seznam disciplín, kvůli atraktivitě. A to tento sport splňuje. Je atraktivní, jak pro závodníky, tak pro diváky. Je rychlý, kontaktní, na dráze je více závodníků, může docházet ke kolizím a vítěz je jasný. Některé sportovkyně měly na začátku problém s jistou „brutalitou“ tohoto sportu, ale po vyzkoušení závodu změnilo názor. Zato někteří sportovci, převážně vodní slalomáři tento sport kritizují, jelikož se podle jejich názoru jedná o cirkusové vystoupení, kde jsou nuceni na určitém místě udělat eskymácký obrat. Takže názory se na toto téma různí. Myslím si, že se mi podařilo dosáhnout cílů, které jsem ve své práci vytyčil.

Extreme canoe slalom cross je mezi tradičními sporty nováčkem. Jeho zázemí se teprve buduje, stejně tak jako soutěžící podoba a jeho pravidla. Bylo velmi zajímavé zjistit, za jakým účelem se závodníci k této disciplíně dostali, jestli provozovali nějaký sport předtím nebo zda se věnují extreme canoe slalom crossu spolu s jiným sportem a jakých výsledků dosahují. Většina z nich jezdí disciplínu, na kterou se původně specializují – obvykle K1 nebo C1 a na tuto novou disciplínu se speciálně nepřipravují. Pro trénink extreme canoe slalom crossu chybí v České republice startovací rampy. V Praze byly postaveny pouze pro účely Světového poháru.

Uvidíme v dalších letech, zda extreme canoe slalom cross zaujme i mladší generaci. Každým rokem získává nové příznivce, ale většina patří mezi aktivní závodníky v kanoistice. Celkový obraz z rozhovorů se závodníky ukázal že nová disciplína je atraktivní, může se těšit velké oblibě jak u závodníků, tak u divácké veřejnosti. Překvapilo mě, že někteří závodníci vůbec netrénují eskymácký obrat a start na rampě. Jen čas ukáže, kam až se posune extreme canoe slalom cross a jak bude tato disciplína vypadat po olympijských hrách.

6 SOUHRN

Tématem celé práce bylo představit široké veřejnosti novou disciplínu extreme canoe slalom cross, která se pojede poprvé na olympijských hrách 2024 v Paříži, eventuálně zvýšit zájem jedinců celkově o kanoistiku. Dílčí cíle byly definovány takto: přiblížit atraktivitu nového sportu, zjistit základní rozdíly s vodním slalomem a potvrdit zájem českých i zahraničních sportovců o novou disciplínu. Připomenout všeobecné informace stran kanoistiky, které by mohli sloužit jako základ pro začínající vodáky. V práci jsou seřazeny důležité aspekty kanoistiky, jsou popsány základní rozdíly mezi slalomem a extreme canoe slalom crosem a psychologická spolupráce závodníka s trenérem. Moje bakalářská práce se opírá o tuzemskou literaturu a zahraniční zdroje, osobní zkušenosti z vodáckého prostředí a především ze závodů kterých jsem se zúčastnil.

7 SUMMARY

The topic of this Bachelor's thesis was to present to the public the new discipline of extreme canoe slalom cross, which will be featuring for the first time at the 2024 Olympic Games in Paris. Its aim was also to increase the interest of individuals in canoeing in general. The partial goals were defined as follows: to explain the attractiveness of a new sport, to specify the basic differences between water slalom and extreme canoe slalom cross, to confirm the interest of Czech and foreign athletes in the new discipline, as well as to recall general information about canoeing that could serve as a basis for beginner paddlers. The thesis lists important aspects of canoeing, it describes the basic differences between slalom and extreme canoe slalom cross as well as the psychological cooperation between the competitor and the coach. My Bachelor's thesis is based on Czech literature and foreign sources, my personal experience from the boating environment and especially from the races, in which I participated.

8 REFERENČNÍ SEZNAM

Busta, J. *Za úspěchem ve vlnách: trénink vrcholových vodních slalomářů*. Praha: Euromedia Group, 2020. Edice Českého olympijského výboru. ISBN 978-80-249-4348-0.

Canoe slalom team, nedatováno *Vojtěch Heger*. [Online]
Available at: <http://canoeslalomteam.cz/team/tomas-heger-vojtech-heger/>
[Přístup získán 24 2 2022].

Czech canoe junior team, nedatováno *Lucie Nesnídalová*. [Online]
Available at: <http://canoeslalomteam.cz/team/lucie-nesnidalova/>
[Přístup získán 23 2 2022].

Český rozhlas, 2016. *Historie olympijských her: od soutěže amatérů k profesionálnímu sportovnímu klání*. [Online]
Available at: <https://plus.rozhlas.cz/historie-olympijskych-her-od-souteze-amateru-k-profesionalnimu-sportovnimu-klani-6532718>
[Přístup získán 20 2 2022].

Český svaz kanoistů, z. s., 2017. *Pravidla kanoistiky*. [Online]
Available at: https://www.kanoe.cz/img/CSKDV/2017/Pravidla2017_tisk.pdf
[Přístup získán 19 2 2022].

Erben, E. & Cícha, J., nedatováno *Divoká voda - cesta na vrchol*. místo neznámé: autor neznámý

International canoe federation, 2017. *Canoe slalom world championship Pau; Results*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2017_wch_k1mc_xer_1other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, nedatováno *Mistrovství světa v extreme slalomu*. [Online]
Available at: <https://www.slalomtroja.cz/cz/archiv/sp2019/744-praha-o-vikendu-privita-320-vodnich-slalomaru-z-39-zemi>
[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federation, 2016. *Results*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2016_wcs1_k1mc_xer_4other.pdf
[Přístup získán 25 2 2022].

International canoe federation, 2016. *Results*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2016_wcs2_k1wc_xer_11other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2016. *Results - Pau*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2016_wcs3_k1mc_xer_19other.pdf
[Přístup získán 18 2 2022].

International canoe federation, 2016. *Results - Prague: Troja*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2016_wcs3_k1mc_xer_19other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2017. *Results*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2017_wcs1_k1mc_xer_17other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2017. *Results*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2017_wcs2_k1mc_xer_25other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2017. *Results: Ivrea*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2017_wcs3_k1wc_xer_1other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2017. *Results: La Seu d'Urgell*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2017_wcs5_k1wc_xer_9other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2017. *Results: Markkleeberg*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2017_wcs3_k1wc_xer_1other.pdf
[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federation, 2017. *Slalom world championship Pau; Results - women*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2017_wch_k1wc_xer_1other.pdf
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2017. *Type "extreme cross canoe slalom" into a search engine and you come up with nothing*. [Online]
Available at: <https://www.canoeicf.com/news/what-heck-why-extreme-cross-slalom-turning-heads>
[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2018. *Canoe slalom world championship Rio de Janeiro: Results - women*. [Online]
Available at:
https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2018_wch_k1wx_xer_30other.pdf
[Přístup získán 20 2 2022].

International canoe federation, 2018. *Results: Augsburg*. [Online]
Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2018_wcs2_k1wx_xer_1other.pdf
[Přístup získán 18 2 2022].

International canoe federation, 2018. *Results: England*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2019_london_wcslx_xer_15event_result.pdf

[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federation, 2018. *Results: Krakow*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2018_wcs2_k1wx_xer_1other.pdf

[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federation, 2018. *Results: Liptovský Mikuláš*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2018_wc1s_k1wc_xer_24other.pdf

[Přístup získán 18 2 2022].

International canoe federation, 2019. *Results: Bratislava*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2019_bratislava_wcslx_xer_23event_result.pdf

[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2019. *Results: Markkleeberg*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2019_markkleeberg_wcslx_xer_1event_result.pdf

[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federation, 2019. *Results: Tacen*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2019_tacen_wcslx_xer_30event_result.pdf

[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2021. *France ends Slovakia canoe dominance*. [Online]

Available at: <https://www.canoeicf.com/news/france-ends-slovakia-canoe-dominance>

[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federation, 2021. *Will slalom history be made in Bratislava?*.

[Online]

Available at: <https://www.canoeicf.com/news/will-slalom-history-be-made-bratislava>

[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, 2022. *Canoe slalom 2022 - rules appendices*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/csl_2022_rules_appendices.pdf

[Přístup získán 23 2 2022].

International canoe federation, nedatováno *Extreme canoe slalom - competitions rules*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2019_canoe_slalom_competition_rules_-_chapter_16_2021.pdf

[Přístup získán 26 2 2022].

International canoe federation, nedatováno *Extreme canoe slalom cross*. [Online]

Available at: <https://www.canoeicf.com/disciplines/extreme-canoe-slalom>

[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federation, nedatováno *Vit Přindiš*. [Online]

Available at: <https://www.canoeicf.com/athlete/vit-prindis>

[Přístup získán 19 2 2022].

International canoe federaton, 2018. *Cenoe slalom world championship Rio de Janeiro: Results*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2018_wch_k1mx_xer_30other.pdf

[Přístup získán 23 2 2022].

iRozhlas, 2020. *Olympijský výbor schválil disciplíny na letní hry*. [Online]

Available at: https://www.irozhlas.cz/sport/olympijske-hry/olympijske-hry-discipliny-skateboarding-surfing-breakdance_2012071911_wel

[Přístup získán 22 2 2022].

Machač, J., 2011. *Bakalářská práce: Historie a vývoj moderních forem kanoistiky*.

[Online]

Available at: https://is.muni.cz/th/fehiy/bakalarka_Machac.pdf

[Přístup získán 20 2 2022].

Men's Journal, nedatováno *What is Extreme Slalom cross*. [Online]

Available at: <https://www.mensjournal.com/adventure/extreme-slalom-cross/>

[Přístup získán 22 2 2022].

Mistrovství světa, 2019. *Tvrde souboje lod' na lod'*. [Online]

Available at: <https://www.slalomtroja.cz/cz/archiv/sp2019/775-tvrde-souboje-lod-na-lod-mistry-sveta-v-extremnim-slalomu-jsou-veronika-vojtova-a-stefan-hengst>

[Přístup získán 23 2 2022].

Osoba, M. 2021. Extrém míří na olympiádu, nová šance pro Čechy! Pořád je to vabank, kritizuje nejlepší z nich. [Online]

Available at: https://www.sport.cz/clanek/vodni-sporty-extrem-miri-na-olympiadu-nova-sance-pro-cechy-porad-je-to-vabank-kritizuje-nejlepsi-z-nich-2468248?fbclid=IwAR2hkhuzTVNi60CJJ5qMYaCjK-Cz10ZrjMuNN6ohHkHit_K7GZEFUKMMWTw

[Přístup získán 1 4 2022].

Paddle Australia, nedatováno *Going to extremes: New Paris 2024 Extreme canoe slalom to debut at Penrith Whitewater stadium*. [Online]

Available at: <https://paddle.org.au/2021/02/16/paris-2024-extreme-canoe-slalom-to>

[debut-at-penrith-whitewater-stadium/](#)

[Přístup získán 23 2 2022].

Přikryl, L., 2012. *Český svaz kanoistů: Historie kanoistiky*. [Online]

Available at: <https://www.kanoe.cz/svaz/csk/historie>

[Přístup získán 23 2 2022].

Rychtecký, A., Fialová, L. *Didaktika školní tělesné výchovy*. 3. dotisk. Praha: Karolinum, 2004. 171 s.

Slalom World, nedatováno *Veronika Vojtová*. [Online]

Available at: <https://www.slalom-world.com/index.php?act=02&ida=1472>

[Přístup získán 23 2 2022].

Slavík, H., 2021. *Naše léto & voda & lodě*. [Praha]: WWA photo. ISBN 978-80-905398-5-3.

The paddle sports show, 2021. *The entry of the extreme slalom in the olympic games program, a good thing?*. [Online]

Available at: <https://www.thepaddlesportshow.com/magazine-the-entry-of-extreme-slalom-in-the-olympic-games-program/>

[Přístup získán 23 2 2022].

Vašina, J., 2021. Zet kayaks Chili - První half slice české výroby. [Online]

Available at: https://www.padler.cz/recenze-zet-kayaks-chili-prvni-half-slice-ceske-vyroby/?fbclid=IwAR2OtmYayI5fFHlyihBmPY5HDwRjJBsXcRLvynLiiWR74OwzFrTpqueMm_M

[Přístup získán 1 4 2022].

Vodácký areál Praha - Troja, nedatováno *Pravidla vodního slalomu*. [Online]

Available at: <https://www.vodackyareal.cz/usk-praha/pravidla-vodniho-slalomu>

[Přístup získán 18 2 2022].

Vodní slalom, 2021. *Martina Satková je vítězkou Extreme slalomu*. [Online]

Available at: <https://www.kanoe.cz/slalom/clanky/martina-satkova-je-vitezskou-extreme-slalomu>

[Přístup získán 18 2 2022].

White water centre Prague Troja, 2019. *Results*. [Online]

Available at:

https://www.canoeicf.com/sites/default/files/2019_prague_mcslx_xer_8event_result.pdf

[Přístup získán 23 2 2022].

Žehanová, B., 2020. Extreme slalom doplní program her v Paříži 2024, rychlostní kanoisté přijdou o dvoustovku. [Online]

Available at: <https://www.kanoe.cz/zpravy/extreme-slalom-doplni-program-her-v-parizi-2024-rychlostni-kanoiste-prijdou-o-dvoustovku>

[Přístup získán 30 3 2022].

9 PŘÍLOHY

9.1 Vodácký slovníček běžně užívaných pojmů

Eskymák - eskymácký obrat

Chili - typ lodi pro extrémní kajak slalom cross

Integralka - celobličejeová přilba

K1 - označení individuálních kajakářských disciplín

Padesátka - penalizace 50 s za neprojetí bránou

Plasták- plastová loď na divokou vodu

Povodná brána - zelená brána která se jezdí směrem po proudu vody

Protivodná brána - červená brána která se jezdí směrem proti tekoucí vodě

Šťouch – 2 s penalizace za dotek brány

9.2 Rozhovor s Joe Clarkem po Světovém poháru v Troji

1)How do you like extreme canoe slalom cross?

2)Do you want to be nominated for Paris at the extreme?

3)How did you like the atmosphere at the extreme in Prague?

4)Do you think that this new discipline could one day be at the same level as slalom?

5)Do you have any special preparation for extreme?

1) I enjoy the extreme as it has a completely different feel to traditional canoe slalom that provides a different stimulus and attention to detail

2) I would love to be nominated for Paris 2024 in the extreme

3) The atmosphere in Prague for the extreme was great but it could have been improved if there was a shorter time between the canoe slalom finals and the extreme slalom completion

4) I feel like one day if it continues to grow in the same way it could be at a similar level to canoe slalom

5) no special preparations for the extreme yet but I think training will evolve as the event does

10 SEZNAM ZKRATEK

ČP- Český pohár
EP- Evropský pohár
ME- Mistroství Evropy
MS- mistrovství světa
MČR- Mistroství České republiky
SP- Světový pohár

11 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Alokační tabulka bodů
Tabulka 2	Body podle soutěže
Tabulka 3	Otázky rozeslané respondentům

